

SANVAITINIS KATALIKISZKAS LAIKRASZTIS.

Nr. 36 SHENANDOAH, PA., & GREATER NEW YORK, N.Y. 9 d. Rugsėjo (September) 1904 M. **Metai IV**
 Entered as second-class matter Dec. 15, 1903, at the P.O. at Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

W. H. MORTIMER
 Padirbejas Paszveitalu
 Deimentu * Zemezingu
 Kiszeniuiu ir Sienos Dziegoriuu
 Pottsville, Pa.

Jeigu geri alaus, tai pabandyk
 Columbia alaus. Pastiprinantia
 goralas yra tokspat reikalingas,
 kaip pastiprinantis valgis.

COLUMBIA ALUS

sutramins troszkulj ir atgavjvs tave.
 Pardavinejamas puse pantės bak-
 suose.
 Ofisas: 110 So. Main St.,
 Shenandoah, Pa.

Moteriszku Veseiles Reikmeniu.

Cion yra štoras, kuriame kiekvienas rubas aišku
 prekės ženklą turi, kur kiekvienas pirkėjas lygią prekę
 užmoka ir lygiu meilingumu patarnaujamas.

Siėion, jei kokiu nors budu apsirikit, arba pirkot,
 kas jums paskui nepatinka, daugiau nieko neprivalot
 daryti, kaip tik mums tai pasakyti, o bus roda gauta.

Mės nei vieną, kurs savo atsilankymu musų krautu-
 vėj mus pagarbintų, nepalikiam neužganėdinta, jei tik
 apie jo neužganėdinimą žinom.

Departamentas moteriszku gatavų rubų randasi ant
 antrojo floro, kur sekančius daitkus pasizurėti gaslit:

- Baltų kynietiško šilko dresų 12.00
- Aprukuotų šilkinų dresų, 9.75 ir 10.75
- Baltų lawn dresų 2.98 iki 4.98
- Silkinų jopkių, baltų ir dažytų 1.98 iki 5.98
- Atskirių kleidzių, audiminių ir šilkinų 1.98 iki 15.00
- Silkinų jekių 2.99 iki 20.00

Tiems, ką mieliaus perka materijolą dresėms, vely-
 tume atsilankyti musų dresėš tavorų ir šilky departa-
 mente ant vyriausio floro, kur pamatysit visus naujau-
 sius tavorus ir apstatalus ant miernų prekių.

J. MIEHLE & SON

5 & 7 North Centre St., POTTSTVILLE, PA.

Lietuviszka Aptieka C. POVINSKAS

21 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Mės turim liekarstų nuo visokių
 ligų. Asz buvam aptiekoriuum Lie-
 tuvoju, tai asz iszdribu kuogeriau-
 sias gydooles nuo visokių ligų.

Jeigu sergate nuo reumatizmo,
 szalczio, galvos skaudėjimu, strėny
 etc., praszau ateiti pas mane, o gau-
 sit geriausiu gyduloju. Turim par-
 duot DELTU.

Apgarsinimas.

Visokių madmo-
 žių, draugystės
 kukardų, visokių
 pebečių su vardu
 ir pravarde galite
 gauti geriausiai ir
 pigiausiai nupirk-
 ti pas

R. H. MORGAN
 23 N. Main St.,
 SHENANDOAH, - PA

Daugiau kaip
 30 metus iszmegtistat
Dr. RICHTER
 wisam swietul žioamas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
 yra geriausia gydoole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
 fr wisokuu Rheumatizsku
 skaudėjimu.
 at 26c. ir 50c. pas wisas
 aptiekorius arba pas
J. A. Richter & Co.,
 215 Pearl Street,
 New York.

Shenadorio geriausias fotogra-
 fistas

RICHARD DABB,

29 W. Centre St., Shenandoah, Pa.

Padidins fotografijas konografiausiose
 kolonuose. Smereny fotografijas nu-
 ima ant greito pareikalavimo, teipi ve-
 elijų fotografijas padaro kuogeriausiai.
 Pabandykit, o busit užganėdinti!

A. HOLDERMANO

112 N. Main St., Shenandoah, Pa.
 už Keithan'o keptuvės, geriausia
 vieta Shenandoryje pirkti LAIK-
 RODELIUS, laikrodzius, szliubni-
 bus žielus ir visokius brangy-
 mus, teipogisemus pataisyti. Kiek
 vienas daitkas yra gvarantuojamas

Kaz. Radzevicius, 121 East Centre St., Shenandoah, Pa.

tuojau saze Lehigh Valles dygo, po deszeini rankai, einantj miesta. Tai puiskas ir svariausia vieta del vesieli ir labai paranki del tu, kurie atkeliauja i Shenandoah, Pa. Apart visokiuri arliuku ir alaus turi dideli zopostg pargabentu isz Europos visokiu vynu, cigaru, o teipogt prilika visokius valgius ir osterius. Pakeltingi gali gauti nakvynę ir prieteliską rodą visame.

Teipgi parduoda szporktes ir sioneziu pliusus i visas dalis sviete.

The Shenandoah Trust Company

Kapitolas \$125,000 Pervirzits \$22,000

Vienatnė lietuviska banka, kurios akcionierij daugumas lietuviai. — Moka 2 procentu nuo padetu plingų.

Adaras kasdien nuo 9 ryte iki 3 po p., subatomis nus 9—12 ryte ir 6—10 vakare. Galima susikalbėti lietuviskai.

Amendment Number Five

Concurrent Resolution of the Senate and Assembly

Proposing an amendment to section seven of article seven of the constitution.

Section 1. Resolved (if the assembly concur), that section seven of article seven be amended so as to read as follows:

§ 7. Forest preserve.—The lands of the state, now owned or hereafter acquired, constituting the forest preserve as now fixed by law, shall be forever kept as wild forest lands, except as hereinafter provided. They shall not be leased, sold or exchanged, or be taken by any corporation, public or private, nor shall the timber thereon be sold, removed or destroyed. The legislature may authorize the removal of dead timber on burned areas so far as necessary for reforestation, through officers and employees of the state, but not by contract. The legislature may also authorize the sale of lands outside of the limits of the Adirondack park and the Catskill park as such parks are now established by law. The proceeds of such sales shall be set apart in a separate fund and used only for the purchase of lands in such parks. A violation of this section may be restrained at the suit of the people or with the consent of the supreme court on notice to the attorney-general at the suit of any citizen of the state.

§ 2. Resolved (if the assembly concur), that the foregoing amendment be referred to the legislature to be chosen at the next general election of senators, and in conformity with section one, of article fourteen of the constitution, be published for three months previous to the time of such election.

STATE OF NEW YORK:
IN SENATE, Apr. 4, 1904.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the senators elected voting in favor thereof, three-fifths being present.

By order of the Senate,

FRANK W. HIGGINS,
President.

STATE OF NEW YORK:
IN ASSEMBLY, Apr. 9, 1904.

The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the assembly voting in favor thereof, three-fifths being present.

By order of the Assembly,

S. F. NIXON,
Speaker.

STATE OF NEW YORK,
Office of the Secretary of State. } 88 :

I have compared the preceding copy of concurrent resolution, proposing an amendment to section seven of article seven of the Constitution, with the original concurrent resolution on file in this office, and I do hereby certify that the same is a correct transcript therefrom, and of the whole thereof.

Given under my hand and the seal of office of the Secretary of State, at the city of Albany, this twenty-fifth day of July, in the year of our Lord, one thousand nine hundred and four.

[L. S.]

JOHN F. O'BRIEN,
Secretary of State.

Per Dvideszimts Metu

Aš gydžiau visokias chroniškas ligas su didžiausia pasekme. Priežastis mano pasisekimo yra ta, kad aš negydu kitokių ir KAD MANO VAISTAI YRA IŠBANDYTI IR TAPO IŠRASTI GERIAUSIAIS AŠ pažįstu ligas kurias aš gydu, teip, kaip kudikis pažįsta savo abėcėlę.

Daugelis metų datyrimo ir pasekmingo gydymo padarė mane užsitikimu siulyti tau, kuris sergi, tą patią gerą išeią, kurią apturėjo tukstantai kitų. Datyrimas yra geriausias mokintojas. Mano gydyme ligonių nėra jokio spėjimo, bandymo ar nenusisekimo. Aš žinau, ką aš galiu padaryti gydyme ligos ir aš padariau kaip reikia.

ASZ ISZGYDAU KUR KITI NEGALI.

Biaurus, ir teip vadinami beviltiniai ir neišgydomi atsitikimai pateko man vienval, ir man linksma yra pasakyti, jog aš pagelbėjau daugeliui tų, kurie neturėjo vilties išgyti, kurie buvo išbandę visokius daktarus be pasisekimo. Mano gyduolės yra surinktos iš geriausių vaistų ir po mano ištyrimu padėjimo, gyduolės siunčiamos kožnam ligoniui, yra sudaromos po mano paties prieziura.

Šimtai padėkavonių ateina pas mane nuo dėkingų gydytinių, kurie tapo išgydyti. Aš galiu tą patį padaryti dėl tavo, ką esu padaręs dėl kitų. Jeigu tu aplesi šią prągą pasigydyti, tai kaltė yra tavo ir pralaimė bus tavo. Ant galo tu vienog ateisi pas mane.

Rašyk pas mane su pilniausiu užsitikėjimu, o apturėsi mano rodą ir mano gyduoles be gašties. Perskaityk sekancias padėkavones. Parašyk pas gydytinius, jėgu nori išgirsti tiesą.

Jerome, Arie.

Bragans Professorian Collins.
Kam aš niekad netikėjau, tas dabar yra tikra tiesa. Jūs išgydėte mane nuo mano chroniškių ir parvojinių ligų pilnai ir aš nesugebėčiau gamtiniai išgyventi mano širdingą padėkavonę ir nuolatėjimą iš jūsų gydymo. Kiekvienas šion žino, kuomui aš buvau prieš mano gydymą ir pas jus ir po trijų mėnesių gydymo, aš netik išgydžiau savo ligę, bet dar įsijaučiau geriau ir smagiau, negu aš įsijaučiau prieš apsigimį.

Tamsta esu praktikom žmogum ir nežinau nuo amonų plingų, kaip daugelis kitų, bet išgydai juos i trumpiausią laiką be didelių kaštų. Koksias sergantis vyras ar motoris negali padaryti peršaus, kaip priėjai juos pagelbi ir jie bus išgydytai greitai ir tikrai.

Su guodone,
Emery Josta.

Palmerton, Pa.

Bragans Professor Collins.
Labai man liksma pranešti jums, kad po trumpam jūsų gydymui aš įsijaučiau labai gerai. Aš įsijaučiau, lyg kad būtų gimes iš naujo. Jūsų puikios gyduolės išgydė mano skausmą krūtiniėje ir širdies. Kuris skausmas kankino mane per daugelį metų. Mano trumpas kvėpavimas išėjo teipgi ir aš dabar neturėu sunkesybės kvėpuoti. Mano valgymas augėjo vėl ir mano sveikata yra tolia, kokios aš nieš turėjau.

Dėkavodamas jums labai gražiai už jūsų malonų ir gerą gydymą, aš rekomenduoju jus šanzinikiams visiems savo gyvenimais.

Su guodone,
Vincentas Gregar.

Mingo Junction, Ohio.

Bragans Dr. Collins.
Septynios savaitės atgal nieks negalėjo sakyti aš gyvenimo. Mano pilvinis nesveikis ir skausmai krūtines kuom išmągė mane. Aš vėmiau po kožnam valgiu su tokia teigmu, kad kožnos matantis mang, turėjo dėl mano didžiausią pasigailėjimą. Aš nežinau daktarus ant daktarų, šiekdas šimtas dolerių ant visokių vaistų, bet aš negalėjau rasti pagelbos niekur. Vienas iš mano draugų nurodė man Tamistą. Aš parašiau pas jus, aprašydamas savo podėjimą ir dabar, i septynias trumpas savaites, nematydamas nė jaus, likausi išgydyti. Tas yra daugias, negu aš tikėjau. Tas yra pasielbėtas, Bragans Dže ir aš niekuomet nespausiu jūsų maloningumo ir rekomenduoju jus visur kožnam, kurį tik pažįstu.

Su guodone, Jonas Juresko.

E. C. Collins, President, N.Y. Medical Institute, 140 W. 34-th St. New York, N.Y.

Evangelija

16 ned. po Sek., pagal šv. Luk. XIV.

Aną metą atsitiko, kad Jezus įėjo į namus nekuriu vyriausio farizeušo subatoj valgyt duonas, o anie ant jo tykojo. O štai nekursai žmogus sutinęs buvo po akių jo. O Jezus atsakydamas tarė mokytojams zokono ir faryzeušams, sakydamas: Jei dera subatoje gydyt? Bet anie tykėjo. O jisai nutvėręs išgydė aną ir paleido. O atsakydamas tarė jiems: kieno iš jūsų asilas arba jautis įpus į šulinį, ar ne tuojaus aną ištrauks dienoj subatos? Ir negalėjo jam ant to atsakyti. Ir pasakė teipogi prilyginimą pakviestiems, regėdamas, kaip pirmas vietas už stalo aprenka, tardamas aniems: Kad busi pakviestas ant svodbos, ne sėskis ant pirmos vietos, idant kartais nebūtų garbingesnis už tave pakviestas nuo jo. O atėjęs tasai, kursai tave ir aną pakvietė, netartyt tau: duok tam vietą, o tada pradėtumei su gėda sėdēt ant paskučiausios vietos. Bet kad busi pakviestas, eik sėskis ant paskučiausios vietos: idant kad ateis tas, kursai tave pakvietė, tartų tau: Prieteliau, sėskis augščiau. Tada bus tau garbė prieš drauge sėdinčius. Nes kiekvienas, kursai save išaugština, bus nužemiatas, o kas nusizemina, bus išaugštintas.

Kunigas Maksimilijonas Ryla

Lietuvis—Jezuitas. 1802—1848.

Sarasas J. Norjautas.
(Taša.)

In mokslus Ryla buvo labai linkęs ir nepaprastai gerą turėjo galvą. Pabuvęs Ryme porą metų, jis teip puikiai išmoko itališkai, kad netgi lengvai kalbėjo, bet ir rašyt gražiai galėjo proza ir eilėmis; nedyvyai, kad vėliaus tapo iškeltas į profesorius retorikos dabartiniam Gregorianiskam universitete.

Pabaigęs teologiškus mokslus, Ryla įsišventino į kunigus ir tuojaus tapo pristatytas Ryme prie paprastųjų kunigiško pašaukimo darbų: sakyti pamokslus, klausyt išpažinties, lankyti ligonius. Kartais laikė viešai teologiškų ginčius, davinėjo kunigams ir zokoninkams rekolekcijas ir tt. Mylimiausias kunigo Rylos darbas buvo vaikščioti į kalėjimus ir ramyti tenai labiausiai paniekintus ir visų apleistus žmones. Turėdamas valią priesti ir prie politiškių prasikalbėlių, jis peršnekejo nevieną užkietėjusį karbonarą; abelnai, retai kuris išsisukdavo iš jo nepažūrėtas dvasiška.

Sitais darbais kun. Ryla pasirodė esąs netik giliai mokitnu žmogum, bet prie to didžiai mylinčiu artimą, žinančiu juo širdį ir mokačiu ypatingai gražiai su žmonėmis apsiesti. Taigi iškilo augštai Rymo visuomenės opinijoje. Pridurkime da tai, kad drauge su dvasiškomis dovanoms jis buvo puikaus, vyriško sudėjimo, turėjo gražią, kaip kvietką, galvą su buiniais geltonais plaukais, kurie teip labai patinka juodplaukiams italams, truputį pailgą, labai meilios išveizdos veidą, — tąsyk da aiškiau bus, dėlko visur ir visada turėjo simpatiją.

Jo pamokslų esą miela budavo klausyti: didei iškalbus buvęs. Apie kunigo Rylos iškalbingumą galima numanyt iš to, kad vieną syk Florencijoje per vieną mėnesį pasakęs šimtą pamokslų įvairiose bažnyčiose, pilnose klausytojų vis iš augštesnės luomos. Pasakoja, kaip vieną kart mūs' jezuitas užsilipęs į sakyklą ir išvydęs pilną bažnyčią parinktesnio svieto, nežinojo, kaip geriausiai būtų pradėti pamokslą; buvo mat sumislijęs sakyti apie pragarą, ir bijojo užimti tiesmukai, kad klausytojai išsykio neatgristų. Pradėjęs, sako, šiteip: „mano mieli! yra pragaras, arba jo nėra?! na, o jeigu yra?... tai meldžiu apie jį dėl viso ko paklausti.“ Po to kalbėjo kas reikia, o susirinkusieji kantriai ir atyždžiai klausė.

II.

Pastorališkių darbų kun. Rylai da per mažai buvo, jau perlengvi rodėsi; jis jautė turįs pajėgą ir pašaukimą prie sunkesnių.

Tuose laikuose buvo laimingai platinama krikščionystė Afrikoje ir kitose svieto šalyse. Prancuzija, apsimalšins po triukšmų, sukeltų prieš tikėjimą ir tarsi norėdama atsisteisti už jo nusikriudimą, paukavo diktai gabijų žmonių platinimą katalikystę svetur. Vyriausiamis mūsų užveizda buvo Ryme, įsteigtoje tam tyčia kardinolų kongregacijoje, vadinaamoje Sacra Congregatio de Propaganda fide. In čion plankė iš visų šalių, ypatingai iš Prancuzijos, minėtam siekiui aukos; čionai buvo auklėjami misijonariai, kurie nuvykė į pagonių šalis, skelbė evangeliją, krikštijo, tvėrė katalikiškas draugijas, steigė mokyklas, iš kurių pasukai, parinkę paugusius vaikų, siuntė į Rymą mokintis teip-pat į misijonorius arba į kunigus naujomis katalikiškoms bendrijoms.

Kuniga Rylą kasžin kas ir lyg trauktė traukė misijonariauti. Nusizūrėjęs sav vieną tartum visų užmirštą kampą Mažojoj Azijoje, jis išsiprašė savo vy-

riausybės ir Propagandos Kongregacijove, kad jį ten leistų. Beto, turėjo galvovieną užmanymą, kuris, jei pasisektų įvykdinti, dikčiai pagerintų abelną misijų stovį. Bet pirmiaus negu apsigarsinti su užmanymu, reikėjo nukeliauti ir pažiūrėti, kaip stovi dalykai ant vietos.

Ingijęs vardą Apaštališko Vizitatoriaus, nukako į Maž. Aziją ir pradėjo tyrinėti šalį. Ilgiausias prabuvo Kurdų krašte, pasiekė Kaukazo pakraštį, buvo Syrijoje ir atgal atsimetęs išvaikščiojo Tigro ir Eufrato krantus. Iš viso ko patyrė, kad tų žemių gyventojai išmintingi ir gero pobūdžio žmonės, misijonarių nesibaido, krikščionišką mokslą noriai priima; daugumas tarp jų atsirado iš pirmiau pakrikštytų, tik vėla buvo apsilėdė, nes likė be mokslo, be vadovų ir mokslinčių. Kunigas Ryla paketino visai atsėdėti šiam kraštui ir tolaik darbuotis, kol nepakels čionai krikščioniškos apsvietos nors iki vėlutiniam europėjiniam laipsniui. Jisai įsteigęs pirmiausiai kuriam-nors daikte (turėjo ant misijų Libaną) centrališką visoms Azijos ir Afrikos misijoms seminariją auklėti tų pačių žmonių jaunuoamė, kuri įgijus apsvietą pasekmingiau už atėvius darbuosis tarp savųjų. Nereiks gal tąsyk nė kandidatų į kunigus siųsti į Rymą, o tik čiajan ant vietos galima bus išlavinti ir įšventinti.

Isteigimas Libane centrališkos seminarijos nelengvas buvo daiktas: reikėjo dikčiai pinigų, o iš kur jų imsi, jei Propaganda ir beto nuolatai skundžias, kad n'įstenka užlaikymui daugelio kitų misijų? Stoka pinigų buvo pirmtinė kliūtis, už kurios tuojaus užkliuvo kun. Rylos dalykas, vos tik pradėjo jį klabinti pas Gregorių XVI. Gal kas kitas vietoj kun. Rylos būtų atsizadėjęs užmanymo, bet jisai sykį persitikrėjęs apie jo svarbą, pasiryzo perversi ir įvykdinti. Ir čionai ypatingai pasirodė mūs' tautiečio gabumas.

Vos tik vienus metus išbuvęs Maž. Azijoje, jis dabar skubinosi atgal į Rymą rūpintis apie užtvirtinimą savo projekto.

Keliavo per Palestiną ir per Egiptą. Daug vargo atsiejo iškėsti toje kelionėje. Pritrūkus vieną syk' maistui pinigų, mūs' jezuitas griebėsi už feldšerio amato: traukė žmonėms skaudamus dantis, leido kraują ir tt. Pūstynis istikdavo žmogų visokie priekuoliai, iš kurių vis laimingai išsisukdavo per savo drąsumą, proto mitrumą ir nenusiminimą. Vieną syk' sako, pamatęs priešais atjuoduojant gaują bedūnių. Patsai turėjęs su savim tiktai šešiolik nekapi apginkluotų žmogystų, teip kad nuo užpukalių 'nė atsiginti, o nė pabėgti jau negalima' buvo. (Toliaus bus).

Vienybė ar separatizmas?

Atsakymas kritikams „Lietuvių Balsas“.

(Tąsa.)

(Pabaigą bus.)

Bet yra vienas dalykas, dėl kurio gauname su daru kritiku pasiginčyti. Jis primeta mums machijavelišką norą tyčiomis paniekinoti senąją Lietuvosiosius mūsų inteligencijos kartą, idant ji, gink Dieve, neprisidėtų prie lietuviško judėjimo, bet ir toliau pasilikyt priešingame abazė. Ištikro, iš kritikos įpuola god. kritikas į kaž-kokią hyperkritiką... Drįstame užtikrinti jį, jog tokie niekingi norai nė nedulkterėjo mums per galvą. Ir seną, ir jauną, by tik būtų mums prilankus, su atvirom rankom priimsime. Tad šaukimas god. hyperkritiko: „Neskir apšviestūnijos į du abazu teip aiškiam dalyke!“ tiek turi tiesos, kiek mėš patįs turėtume, atsikreipę į geografus su prašymu: „Vyr̄ai, neskir-kite-gi šiaurės poliaus nuo pietų poliaus! tebūnie juodu viename punkte – bus lengviaus į galvą išidėti ir iš-mokti!“ Kaip god. kritikas m̄ano, ką mums ant jo geografai atsakyty? Mums rodo, iš pradžios plačiai išplėstų savo akis, o paskni atsakyty: „Nu-gi, jomyli-sta; ar-gi mėš tuodu poliu perskyrė?juk tai pati prigimtis. Mėš tik parodė tą perskyrimą.“ Taigi ir mėš galime tokio pat budu atsakyti savo hyperkritikui: negal perskirti to, kas jau patįs persiskyřs. Du abazu lietuviškoje apšviestūnijoje buvo jau prieš „Bal-są“. Mūsų „Balsas“ tą faktą tik parodė. Jeigut-gi tapo paleistas į jaunųjų abazą, tai vien dėlto, jog prie „išmintingų ir ramių senelių“ nėkokiū būdu prieti ne-galima; apšvėrė jie prietary mūru, toresniu už Kynų mūrą; dėl jo išgyvimo gali mums vėks į laiko. Sitie seneliai neapkenčia argumentų ir svetimų nuomonių, viską norėdami pabaigiti vien tik savo ištikimybė.) Ištikimybė, žinoma, geras dalykas, bet yra pasaulėje ir kitų neprastų dalykų, kaip va: supratimas savo ver-

*) Jei godot, mus kritikas nori susipažinti su tos rūšies „seneliais“, galime jam nurodyti rinkinį tyypaptoje židimoje „Krajaus“ korespondento p. Chlewinskio. Tasa! amfius vyr̄as, nenurindamas ant laurų, užsiplėlyty lenkiškoje publicistikoje paskutiniuose savo korespondencijosose išsiamant išrodyti nelengvą dalyką, t. y. jogei Lietuvoje, jei yra kokia nors kultura, tai tik lenkiška, lietuviškoje-gi – nė trupenio, ir būti negali. Šventai persitikrėję apie tai, klausė iškil mingai: „Kur-gi yra lietuviškos gramatikos, žodynas, metodės?“ Ant jo nelaimės, pasirodė, jog ilga eilia yra tokių išdavių, jog todėl kalbėti apie „neugramatizavimą“ lietuviškosios kalbos tas tegali, kurs neturi apie tai nė mažiausio supratimo. Ant antro užmetimo, jog naujlejie lietuviškoje rašėjai nė verti skaitymo, nė spaudžia dalykus „nebrandusius ir neišmintingus“, išrokuota p. Chlewinskui eilia senuoju rašininu, liuos“ nuo to užmetimo. Kreitėjo p. Chlewinskys ant jauniosios Lietuvos dvasiškojos, kad neapšviestūni, beto drįsta savo iš-tikimybė reformuoti kalbą lietuvišką giesniu. Ant to faktiškai išro-dyta, jog jaunoji dvasiška noriai gindžiaus prie augūtyto teologiškoji mokslų, o toje reformoje dalyvumą imančius, parodyti, esant augūšiau-sius Bažnyčios viršininkus, plūp turėtinis ties pataisyti tai, ką praes-lukosineose amfiosose per dvasiškojos nesurūpinimą apie grynumą lietuviš-koes kalbos, buvo pagadinę. Ką gi ant to viso p. Chlewinskys? Tapo peritikrintas? Nemaž! Po senovei turis savo nuomonės apie „neugramatizavimą lietuviškosios kalbos“, gina lenkiškosius makaroni-sius lietuviškoes suplikcijas, o jaunuosius kunigus dėl visiško išne-šlovimo apkelbė N. A. „Krajaus“ tokiais tamsuosiais, kad nesidrovį paties Kristaus daryti žemaičių ir nėkokių kitų arimųjų nepripažįsta, kaip tik žemaičius.

Ir šia pat po tai filipiškai prieš obskurantus, tas pats Chlew. pa-rodė: „norėdus terp kunigų matyti mažiaus daktarų teologijos, o dau-giaus šlavintų nors paviršutiniai,“ t. y. kltais žodžiais, lygiai teip pat, kaip kad pasakyty kas: nenoriu monetolinko, nenoriu medicinos dakto-ro; bevėlytu feldšeri, labiaus išlavintus, nors tik paviršutiniai.“ Tokia skopa p. Chlewinskio. Tegū gi god. mus kritikas pasako, argi galima susitikinti su tokio „seneliu“. Iš dvasiškojų tarpo pamatyti ty nepro-dana. Doras kritikas pat šinos žino, tad kitų pat sau tepabalgia mkyti.

tybės, laisvė ir k. Tiesa, laisvė viena pati, be ištikimybės, ypač nekirikščioniška, lengvai išsigema į anar-chiją; bet ir adverniška, ištikimybė, nors ir kirikščio-niška, kad užsimano būti absoliutiška visuose atžvil-giuose, kad negodoja žmoniškos valdomųjų vertybės, kad prunkščia ir perkūnus mėto ant kiekvieno apširei-kimo liuosėnės mislies, kad māno viena pati viską ži-nanti, viską matanti, viską suprantanti, – tokia iš-tikimybė, sakau, nors geistų būti arkirikščioniška, išsi-gema į bizantišką despotizmą, kurį apšiaučia paprastai nesveika atmosfera pataikunų, veidmainių, fariziejų, padaro beprotišką neveiklumą gyvenime ir negyvą ru-sina darbe*) ir vietoje dorų zobovų – „karty, kwarty ir žarty“, net blizgantįs nuo.... riebumo arba ir dar prastesnės rųšies.

Stebėtinas dalykas, mūsų „išmintingi seneliai“, pre-numeruoti „Przegląd Katolicki“, rodžiai jį skaito ir nėmaž nesipiktina, viename numeryje rzdami kritiką darbų Vengrijos vyskupų, kitame šiuksčius papeikimą Ispanijos vyskupams, trečiame dar šiuksčius filipiką ant Prancūzijos vyskupų. Tam gi „Prz. Kat.“ su-kaipojus nė jau vyskupą, bet patį Bažnyčios kunigaikštį, kardinolą (tiesa, Vokietį) Koppą, arba visiems Lenkų laikraščiams, neišskiriant nė katalikiškų su „Przeg. Kat.“ užpuolus ant kito kardinolo Kozielsko Kuni-gaikščio Puzino, tarėmės mūsų „senelius“ išiesiant iš kantrybės ir galų gale suspjksiant ant užpuolikų, ne-godojančių teip augsty ištikimybū.... Nemaž! Tai skaitė sau koramiusia pripažindami už priederantį da-lyką, jog kiekvienas viešas veikėjas, jei padarys kvai-liai, užsipelno kritiką ir viešą papeikimą.***) Lenki-kuose laikraščiuose ir net oficijališkame organe, paskir-tame apgynimui kiekvienos nuo Dievo paicinānos iš-tikimybės, tai niekai... Tegū gi lietuviškas laikraštyš jdr̄s padaryti nors mažą dalelę to, ką gali „Przegl. Katolic.“ tegul tik prikiš visiems žinomą polonizatišką veiklumą tam arba kitam Lietuvos dvarponiui ar kle-bonni, arba tegū tik dr̄js patalpinti keletą kritiškų iš-peikimų apie vieną konsistorijos cirkuliarą, nenkai suredagnotą ir nenoroms remiantį rusifikatorišką val-džios veiklumą, – o, kaip gi greit persimainys pažiuos mūsų „išmintingų ir ramių senelių!“ Išmintis ir ra-mybė eia į kerčia, o ant scenos išeis debesis ant kaktos ir perkunai rustybės draug su saujomis įvairiausių, kartais visiškai neparlamentariškų epitetų ant drą-suolio-redaktoriaus.

Delko gi kitokys saikas Varšuvoje ir pas mus? Del-ko gi „Przegląd Katolicki“, įnirtusiai kritikuodamas vyskupus ir kardinolus, pasilieka k a t a l i k i š k u, o koks ten, pasigailek Dieve, „Tėvynės Sargas“, už tai, jog porą kartų jdr̄so nedrašiai prikišti šokias-tokias ydas bajorijai ir dvasiškijai, palieka apšauktas maso-niškas, krevitakiškū ir po interdiko baumes? Argi jau ištikimybė žemaičių diēponio ar kunigo butų židėnė ir šventesnė už ištikimybę kardinolo Koppo ir Puzino? Atvirai prisipažįstame, nemokame išaikinti to stebėti-niansio dalyko ir labai padėkovotume doram mūsų kri-tikui, jei panorėty mums padeti.

Baidgami ir be to jau perilgą polemiką, pažymėsimė dar, jog mėš, Lietuviai, nemaž neesame šalininkai sepa-ratizmo: anaipiol, norime koplaciausios vienybės netik-tai terp Lietuvį ir Lenkų, bet ir apskritai terp visų tautų, neišskiriant iš jų nė Vokiečių, nė Ruskių, nė

*) Tai yė aiškiai pasirodė per paskutinį „Didyjū Jūbiliejū“. Skaityk apie tai rinkinį straipsnį p. Dzidoriū Dumbres „Dirva Žinynas“ N. 8.

**) Nė kokia augsta vieta, jei tik nesųjunga su neklaidingumo do-va, negali uždoti nuo kritikos faktų ir darbų, yra žodžiai kun. pra-lo J. Gnatowicki. Ž., „Prz. Kat.“ 1903, p. 593.

Zydų. Kad tai nuo mūsų prigulėtų, norėtume, kad nuo žemės paviršio išnyktų ne tik politiškos nesantarvės, bet ir religiškosios; norėtume, kad dvi vyriausiosios atskalamynystės lytys — pravoslavija ir protestantystė, savo paklydimus pripažinusios, prisidėtų prie vienybės su katalikyste ir padarytų vieną krikščionišką bažnyčią, įvykdindamos tokiu būdu sąjonę poeto:

I polącza się cudnie
Wschód, Północ i Południe
I Zachód wszech przymierzem,
I wszystkie ludy zgarnię
Bóg w jedną wszechowczarnię
Pod jednym Wszechpasterzem.
I ziemia się odnowi,
I zreknie lud ludowi:
Bądźmy już przyjaciele!
Precz bratobójcze bitwy!
Niech hymn wspólniej modlitwy
Brzmi w jednym Wszechkościele!

Bet kad tai ne nuo mūsų priguli, tad susiauriname savo norus, pasikinkdami tuo, kas galima padaryti ir kas šiek tiek gali būti mūsų rankų darbas. Tad norime visų pirmu vienybės bajorų su liaudimi, vienybės dvaro su klebonija, vienybės tarp vyresniosios ir jaunesniosios dvasiškosios; norime toliaus vienybės pažvalgose ant reikalų šios gadyinės, norime vienybės siekiuose ir vienybės darbe... Ir duos Dievas — ta pagėdaujama vienybė anksčiau ar vėliau įvyks. Tegu tik mūsų bajorija supras savo vietą ir priderysė draugijoje šiame dabartiniame amžiuje visuotinės demokratijos; tegu dvaras, pametęs mediagišką veltklaidystę ir religišką indiferentišką, labiau pamylys Dievą, Bažnyčią, žmones ir savo kraštą Lietuvą; aušgesniosios rievės (warstwy) tebinie mažiau fanaberijos, tebinie labiau prieinama, mažiau sergėjimo savo ištikimybių; ištikimybės gi tepasilieka savo ribose,*) neįžengdamos į svetimą joms sferą, padėkime filologijos, kur nė patsai Popiežius nėra neklaidingas; tegu dvasiškoji vyriausybė, skirdama į vietas, ne nuo to pradeda tyrimą, ar kandidatas kartais ne litvomanas, bet nuo to, ar jisai dievo-baimingas, išsilavinęs, blaivus, darbštus; pilonomanijos nenelauko už kokią ardybę, vertą aušgesniausio pagyrimo ir pirmiausių avansų, — vienu žodžiu, tebinie mūsų draugijoje lygiai dvasiškojoje, kaip ir svietiškojoje daugiaus krikščioniško dovanojimo, daugiaus susitūrijimo, didesnys apkėntimas svetimų nuomonių, didesnė godonė kiekvieno apšviestino, tankesniai pašnekesiai apie bendrusios dalykus, apie geriausius pragumus suglobimo neturtingos ir tamsios Lietuvos liaudies, daugiaus laisvės spaudintam žodžiui, daugiaus godonės protiškojo veiklumo, žodžiu, daugiau užsiginymo ir pasišventimo "pro publico bono, mažiaus atsižvelgimo ant savęs, mažiaus baimės kritikos paties dalyko, mažiaus slegiančio pesimizmo, mažiaus ištikėjimo į aną stereotipišką mūsų senelių aforizmą: „nieko tai nepridės, nieko iš to nebus!" To vietoje kodaugiausia įtikėjimo Dievui, kurs juk gi dar nepaliovė rėdės visą pasaulį ir atskiras tautas, teipogi įtikėjimo sau.

Apnėpigimtinėje cilioje įtikėjimas sau, t. y. atsi-dėjimas išimtingai ant savo vėkų yra nuodėmingas dalykas. Prigimtoje cilioje įtikėjimas sau yra būtina

*) Ant perdėjimo ištikimybės jau S. Jeronimas kreitėjo. Nors buvo tai vyras šventas ir kantrus, tačiau, matydamas neteisings paniekimą savo darbų, negalėjo ištušti, kaip tai matome iš sekantios šurkštos replikos ant prefekto, karaujančio ištikimybę: „Cur me laceras amici mei et adversum me crasse spes grunnant? Quodme damnant, non est ratio, sed conspitratio; nolite mihi ille vel ille respondeat, quorum me auctoritas opprimere potest, docere non potest." (S. Hier. epist. 119, 11 et 50, 4.)

reikalingas. Tad tegyvoja vienybė! Tegyvoja Lietu-vo bajorija, susijungusi su Lietuvos žmonėmis! Težūnie separatizmas! Težūnie ansai nevykęs ir keiksmin-gas „Przenigdy!" Viribus unitis — visi į bendrą darbą! Kas arku, kas plunksna; kas skatiku, kas gera patartimi; kas mastu, kas mokslu; kas kalnu, kas pin-deliu, — kiekvienas tepriedide savo plytelę prie stato-mojo rūmo mūsų tėvynės Lietuvos! Težūnie ant am-žiu ansai pragaro įkvėptas: „nieko nepridės, nieko iš to nebus!" Tai užnauilnavimas ir Dievo ir žmonių. Muravjovas turėjo deivą: rasplata! Litwu! Sendien ir to jau nebe pakanka: jieško vietos Sibirijoje ir už Kaukazo, kur galėtų Lietuvos žmones pergabenti ant visados, o į Lietuvą sutraukti ir ant dvarponių žemės kodaugiausia apšodinti viešpatuojančio elemento. Tad ar gi begalima teiti tinginystėje? Ar gi galima pasi-kakinti trumpu atsidūksėjimu arba tyla skunda prieš apskelbimą „lapų slėmų" arba išjuokimu „litvoma-nus"?! Težūnie vieną sykį vis tai ant visados! Vienas, tikrai ko užsimetęs, jau daug gali. Du — dar daugiaus. O tūkstančiai? O milijonai, nors ir trys tiktai?! Tad dar kartą šaukiame: vivat vienybė! Salin separatizmas! Rankom susitvėrė; į darbą var-dan Dievo! O Dievas, kurs leido mums būti jauniausia tarp krikščioniškų Europos tautų, tarėmės, neleis, kad mus prarytų malonus kaimynai iš Rytų ar iš Vakarų... Tik iš geros valios neliskime jiems į žiotis! Pasirody-kime vertais istoriškos buities! Rūpinkimės susilyginti su mūsų priešais mokslu, o perviršyti juos dorybe, kietumu valios, ištvėrimu įsiekojime neplačių mūsų sie-kių! Trumpai sakant, turime, kaip pataria poetas:

Išė z dumą na czole, z pogoda na lieach,
Mir zrobic z nadzieją, a rozbrat z rozpaczą;
O czesć, nie o litosć w obcych się prosieć;
Dla kraju żyć myślą i stowem, i czynem
I brzemiej męczeństwa bez sarkania nosieć
Usque ad finem!

GALAS.

P. S. Nuo pat XVI amžiaus ir lyg šiaf dienai te-besame tokiam nelaimingame padėjime, kad ištautėju-si mūsų apšviestoji bajorija ne nosies nekiaša į mūsų literatūrą. Norėdami jai pasakyti ką nors moksliską ar draugijinį, tebeprivalome griebtis svetimų kalbų: lotiniškos ar lenkiškos. Argi tai ne anomalija tos len-kiškos ir lotiniškos įžangos prie senovės l i e t u v i š -k ū j ū katekizmų ir pamokslų? Anomalija buvo jau prieš 300 metų; dar didesnė anomalija XX amžiuje; bet kad kitokio kelio nėra, o reikalas, kad apie Lietu-vių gėidimus gautų galų gale žinoti tie, kurie privalo žinoti, jau perdidelys, tad ir šiuo dar kartą, gal jau paskutiniu, šitajį tekstą išleidėme ir lenkiškai atskiro-je knygtėje. Jei Lenkai ištikro panorės pažinti dvasi-ą dabartinį Lietuvos ir jų judėjimo, turės jau kreip-tis s t a č i a i prie lietuviškųjų rašalų.

Sargiečiai.

Skubinkit, Skubinkit, konogreicziausiaii!

Išpirkau visą štorą, kuris buvo per serifą parduotas su vi-sokiais forniais ir kitokiais dalykais, ką priguli į staba, tai dabar pardavėsiu tuos daiktus pigiau, kaip pats galiu iš pabriko pirkti. Bet mes nesėjame atgabenti iki išperka. Cion mes paduodam prekes nuo nekurių dalykų:

Kresės medinės su lankais 45c., Stalai į šantę arba ant viršaus 99c., Sėpos į kičiną su zerkolais \$3.75, Vygės su lan-kais 85c., Šienikai drozuoliniai \$1.75, Springsai ištiesiami, kurie tinka į siaurą arba plačią lovą \$1.50, Lovos medinės vyrams ant viršaus \$1.75, Lovos geležinės nuo \$2.50 auštyn, Čėberiai trijų didumų 59c., 75c. ir 99c., Anstų kvietkuoty karpetų nuo 30c. maštas auštyn, gražių taškų nuo 19c. maštą.

ci CHARLES DAVISON'AS, 116—118 N. Main St., Sheeandoah, Pa.

NAUJIENOS.

Isz visur.

KARE MASKOLIŲ SU JAPONAIS.

Pereitą numerį „Zvaigždės“ į spaudą leidžiant, buvo kova ties Liao Jang prasidėjusi ir siautė visu smarkumu. Iš pradžių rodėsi, kad japonams nesiseks, nes maskoliai buvo atmušę japonus keliose vietose. Galiusiai vienok tapo maskoliai atgal nustumti į miestą Liao Jang.

Kuropatkinas buvo tame mieste labai paoringame padėjime, nes japonai ketino jį apsiausti. Jis todėl apsiėmė iš miesto atsitraukti. Japonai tame tarpe išvien maskolius veržė ir šaudymas iš abiejų pusių nesiliovė.

Japonai laimėjo kelis armotus, su kuriais pradėjo šaudyti ant Liao Jang geležinkelio stacijos, idant nedaleisti pribėgusią naują kareivių.

Japonams pradėjus apsiausti miestą, Kuropatkinas nakčia su visa armija persikėlė per Taitse upę ir turėjo dabar valną kelią pasitraukimui atgal į šiaurius.

Maskolių valdžia Peterburge prasižiugo, kada nuo Kuropatkinio sulaukė telegramą, rašytą 3 d. Rugsėjo, kuriame pranešė, juog laimingai ištrūkęs iš miesto ir dabar apėmęs drutvietę ties Yentai.

Maskoliams besitraukiant, japonai padarė jiems daug bėdės, šaudydami užsikavoję javų laukuose.

Kova ties Liao Jang buvo smarkiausia visoje kareje. Kovai per ilgą laiką trunkiantis, nebuvo galima kariaujančiuosius aprūpinti gėrymu ir maistu, o daugelis alpo iš silpnumo.

Maskoliai atsitraukdami uždegė visus tavorų namus, idant tieji netektų neprietelini.

Japonų nuotrotos tame mušyje apskaitomos ant 10tusk.vyrų; kiek maskoliai iš viso patrotyjo, ikišiol da nežinoma; bet vien laike pirmos dienos batalijos ties Liao Jang patrotyjo jie 3200 vyrų.

Kuropatkinui su visa armija besitraukiant atgal į šiaurę linkon Mukden'o, japonai juos pėda ant pėdos sekė, šaudydami iš armotų. Dalis japonų armijos skubinos teipogi į šiaures, idant bėgančius maskolius sulaukyti ir priversti ant kitos mušos. Maskolių raiteliai ir tulos kitos vaisko dalys jau randasi Mukden'e.

Pranešama, kad išvien užpuolantiems japonams pasisekė bėgančių maskolių kelis skvadronus sustabdyti; jeigu teip, tai japonai gana laiko gaus didesniame skaitliu je prisirinkti ir naują mušą pradėti.

Japonai gailisi, kad maskoliams pasisekė iš Liao Jang ištrūkti; užtai jie dabar trokšta nors bebėgančius didesnę mušoj gerai sukirsti.

Jų Kuropatkinas ir su visa armija atsieks Mukden'ą, tai neketa ten pasilikti, bet dar toliau trauktis iki Harbin'ui ir ten ant žimos prisirušti; japonai tokiu budu, menama, patys perleis žiemą Mukden'e.

Maskoliams toks pasitraukimas ant naudos išėina, nes jie gali tame laike susistiprinti per pritraukimą naujų vaiskų ir tada išnaujo kovą užimti.

6 d. Rugsėjo caras gavo sekantį telegramą nuo Kuropatkin'o:

Siandien (5 d. Rugsėjo) armija tebraukiasi į šiaurius. Ji išsisuko iš paoringos pozicijos, kurioje buvo per tai, kad neprieteliai rengėsi užpulti ir kelią dėl atsitraukimo buvo užstoję. Japonai per visą dieną šaudė iš armotų ant užpakalinės maskolių armijos dalies, bet neadaug jiems iškadės padarė; per visą dieną patrotytiuo tikta'apie šimtą vyrų.

Prasidėjęs kovai ties Liao Jang, muša ties Port Arthur'u apsimalšino ir maskoliams liko laiko palaidoti kunus puolusių kareivių. Maskoliai per paskutinius smarkius atakus labai nusilpnėjo, o beto ir dabar dar sunkios japonų armotos išvien šaudo ant Port Arthur'o fortų. Maisto Port Arthur'e esą užtenkančiai, teip juog apsiaustieji galėšę gana ilgai dar laikytis.

Vokiški laikraščiai praneša, buk tarp Europos valdžių prasideda judėjimas ant sustabdomo karės japonų su maskoliais. Ešą, Vokietija, Anglija ir Prancuzija sutaisančios išlygas, pagal kurias kariaujančios pusės susigadytų. Valdžios mat bijo, kad geltonoji rasa per labai sustiprėtų, jeigu japonams ir toliau teip karėje sektųs, kaip ikišiol. Valdžios kečančios palikti japonams Koreją, bet neleistu jiems ant visados pasiglemžti Mandžuriją.

Paskutinė žinia isz kares lauko.

Mukden, 6 d. Rugsėjo. Dalis maskoliškos armijos, atraukiančios į Mukden'ą vėžkeliais, randasi paoujuje, nes japonai juos atskirti stengiasi. Per visą dieną ir naktį japonai iš artimų kalnyų šaudė ant maskolių vaisko. Didėsnis susikirtimas atsitiko tarp japoniškos infanterijos ir maskoliškosios. Kareiviai, armotos ir tavorų vežimai tvysta į Mukden'ą trukiais ir viežkeliais. Didelė dalis transporto atgal pasilliko, nes vėžkeliai per paskutinių dienų lietus labai sugedę. Vyriausia dalis maskoliškos armijos jau trunkia nuo Mukden'o tolyn į šiaurę.

Maskoliški laikraščiai apie karę.

Maskoliški laikraščiai šiteip rašo apie Kuropatkin'ą ir mušį ties Liao Jang:

Kuropatkinas nebutų galėjęs geriaus pasielgti ties Liao Jang, ne kaip pasiel-

gė. Jis pasekmingai galėjo muštis su armija daug skaitlingesne už jo paties. Japonų jenerolas Oyama buvo priverstas tukstančius vyrų patrotyti dėl laimėjimo pozicijų, kurios be jokio svarbumo pasilliko, Kuropatkinui iš miesto pasitraukus. Oyama savo planuose smarkiai apsiriko per tai, kad jam nepasisekė miestą apsiaubti ir tada gerą smugį maskoliams priteikti. Pasekmingas išsisukimas iš Liao Jango visiems yra stebėtinu; kiekvienas buvo jau mislijęs, kad ties Liao Jang galutinė muša nusiduos, atsiveriant visos karės likimą. Tokis atsveriantis mušis per dabartinio padėjimo artimame laike negalės atsitikti; iš didžios dalies prigulti tai ir nuo Port Arthur'o likimo. Nors per Kuropatkin'o atsitraukimą mes įgijom laiko sudrutinimui savo armijos, tačiau ir japonai įstengia drutintis, o karės galas tuomi toli į ateitį nustumtas.

Plehvo's pasekejas.

Peterburgas, 7 d. Rugsėjo. Kunigaikštis Sviatopolk Mirsky tapo aprinktas už ministerį vidutinių dalykų į vietą nužudytojo Plehve.

Sviatopolk-Mirsky buvo ikišiol Vilniaus general-gubernatoriumi. Pirm to jis buvo gubernatorius Penzos ir Ekaterinoslavo, o laike ministerio Sipiagino buvo pagalbinis ministeriu vidutinių dalykų. Jis yra 47 metų amžiaus ir laikomas už gabų vyrą. Sakoma, kad naujasis ministeris esąs meilauš pobūdžio žmogus, neapkenčiantis perastrių įstatų; žmonės jo aprinkimu taigi labai užganėdinti.

Negarbe Serbijos karaliui.

Serbijos karalius Petras, kuris, kaip žinoma, per nužudymą karaliaus Aleksandro ant sosto užėjo, buvo pirma apicieru prancuziškame vaiske. Ant atsiminimo ten praleistų laikų jis kasmet nukelidavo ant puotos, iškeltos jo senų draugų-apicierų, su kuriais kruvoj tarnavęs buvo. Šmet vienok Petruvi nebuvo galima ten nukeliauti; užtai jis užprašė anuos aperus atkelaut pas jį į Belgradą ant puotos. Ape 100 apicierų tą užkvietimą priėmė ir ketino atkeliauti. Paskutinioj dienoj vienok gavo jie nuo savo vaisko vyriausybės paliepiimą, ant anos puotos nekeliuoti. Karalius Petras turės todėl sau vienas puotauti. ●

Su'iedotuves Vilhelmo į pedinlo.

Įpėdinis Vokietijos cieocrius Vilhelmo šiose dienose tapo sužiedotas su princesa Cecilia, sesere Mecklenburg-Schwerino kunigaikščio. Princas yra 22 metų amžiaus; jo sužiedotinė keturis metus už jį jaunesnė. Vestuvės bus tuojans pradžioj ateinančioj meto.

Isz Amerikos.

Buczeriu straikas.

Chicago, Ill. Nusitikinama, kad bučerių straikas tik dar keles dienas tęsis. Klausimas, ar sugrįžti į darbą ant kompanijos išlygų, ar ne, tapo paduotas įvairioms vietinėms unijoms ant nubalsavimo, o pasitikinama, kad daugiasusieji balsuo už sugrįžimą į darbą. Apie 1000 straikeirių jau dabar pas dirbtuves pradžiai darbo, o tapo priimti į savo senas vietas.

Geležies darbininkų straikas.

Sharon, Pa. Su įniršimu vedamas straikas dirbtuvėse Carnegie Steel kompanijos ties Girard ir Youngstown. Plieno trustas, sakoma, yra apsiėmęs ant visados sunaikinti darbininkų uniją ir ant to dalyko esąs paskyręs milijoną dolerių. Darbininkai vienok drutai kruvoj laikos ir ne vieną „skabsą“ prikalbina ant savo pusės. — Kompanija nuo seniai prilaiko šnipukus tarpe darbininkų, kurie apie visus darbininkų judėjimus kompanijai pranešdavo. Išsireiškė, juog vienam tokiam šnipukui per ilgą laiką moka po 100 dol. ant mėnesio, idant šnipinėtų tarpe dirbtuvės darbininkų. Kas nedėlią turėdavęs jis raportą surašyti kompanijai, pranešdamas, kokis darbininkas karštas unionistas, kokis ne, apie nutarimus ant unijos susirikimui ir tt. — Tokiu kovos budu naudojosi kompaniai kovoje prieš darbininkus.

Audėju straikas.

Audėjams ties Fall River, Mass., jau per šešias nedėlias straikuojant, pradeda kupčiai savo orderius ant audimų paduoti dirbtuvėms pietinėse valstijose. Cionykštėms kompanijoms iš to nemenk rusėjų daros. Audėjai vienok neketa pasiduoti; pašalpos straikeiriams gausiai sueina iš kitų darbininkų unijų.

Darbai pasididina.

Pittsburg, Pa. American Axe & Tool kompanija ties Glassport Panedėlyje vėl atidarė savo fabriką ir kiekviename departamente su pilna syla darbus užims. Apie 500 amatininkų ten vietas ras. — American Steel and Wire kompanija Rankin'e, Pa., vėl pilnas adynas dirbti pradėjo, duodama uždarbio 1250 vyrams. — Teip-pat ties Coraopolis atidarė stiklų fabriką, o ir dirbtuves Pittsburgo anglių kompanijos; prie abiejų kompanijų dirba daugiau kaip 1000 vyrų.

Vel prima darbininkus.

Altoona, Pa. Skaitlius remestininkų, dirbusių Pensylvanijos geležinkelio kompanijos dirbtuvėse ir pirm kocio laiko paleistų, dabar vėl į darbą priimti tapo. Dirbtuvėse šitame mieste dirbdavo ne daugiau kaip 32 adynas per nedėlią. Bet pasitikinama, kad darbai veik pasididys ir dirbs pilnas adynas.

Darbai prie Panamos kanalo.

Prie Panamos kanalo dabar jau tikėčiai dirbama. Daug trisuo turi valdžia su prižiūrėjimu sveikatos pasilaikymų. Aname krašte viešpatauja teip vadinas geltonasis drugys, o idant jį įnaukinti, yra viskas daroma, kas ant to naudinga rodos. Pelkės ir dumblynai yra dziovinami ir gyvenimai darbininkams budavojami ant sveiku, sausų vietų. Dabartiniame laike dirba tenai 30 tūkstančių žmonių, didžiausia dalis iš kurių (devynios dešimtadals) pacina iš salos Jamaica. Sakoma, kad anie esą geri darbininkai ir tenykštį orą geriausiai pakelia.

40 karu apeletojų kasyklų.

Hazleton, Pa. W. McTurk & Co., prakasdami seniai apeletoją Black Ridge kasyklą, atrado ten porupą ir 40 prilioduotų karų anglies, kurie ten palikti tapo, kasyklą apeleidžiant pirm 35 metų. Daiktai yra gerai išsilaikę.

Dirba vagonus japonams.

Wilmington, Del. Cionykštis fabrikas American Car & Foundry kompanijos dirba dabar vagonus japonų randui, kuris keta annos vartoti ant geležinkelio ties Port Arthur'u. Matyti, japonai šitą orderį duodami jau pilnai tikėjosi Port Arthur'ą laimėję. Dalis anų darbų jau pagatavyta ir pirm kelių nedėlių buvo išsiųsta su garlaiviu Knight Commander, kurs vienok, kaip žinoma, ties Yokohama maskolij paskandytas tapo.

Aptingai aukso.

Nevidas valstijoje, ties Goldfield, rado nepaprastai turtingą aukso gislą. Pagal aprokavimus randasi kiekvienam tone žemės 6.000 dol. vertės aukso. Kaip pasekmė to, daugumas mainierių iš aplinkinių vietų tvysta į aną kraštą.

180 kauliu sudegė.

Baltimore, Md., 1 d. Rugsėjo. Dide piovinyčia šitame mieste šiandien visiškai ugnies supustyta tapo; iškada ant 125.000 dolerių sprendžiama. Ugnis iškilo per eksploziją kelių bačkų amonijos ir teip greit persinėšė ant visų piovinyčios triobesijų, kad 180 kaulių, tą pačią dieną atvežtų, nespėjo išvaryti; jos visos likosi liepsnose. Ugnegesiai turėjo pilnai darbo, saugodami kitus namus nuo ugnies.

Naujas karizskas laivas.

Nepwort News, Va. Apie 25.000 žmonėms susirinkus, tapo čionai naujai pabudavotas karizskas laivas Louisiana į vandenį nuleistas ir pakrikštytas. Louisiana yra 76 pėdų ilgas ir 45 pėdų platus ir paveža 16.000 tonų. Laivo apginkliavimas bus dručiausias už visų kitų amerikoniškų karės laivų. Arnotų turės keturis 12-colinių, aštuonis 8-colinių ir 12 7-colinių; beto turės didį skait-

lių greit šaunantių pučkų ir keturis povandeninius armotus torpėdų šovimui.

Teisingas pripažinimas.

New York Herald 4 d. Rugsėjo atpaudino straipsnį apie tarnaites, emigrantes iš Lietuvos.

Terp paveizdinų ir gerų tarnaičių darbininkų priskaito autorius vokiečių, finietes ir lietuvaites. Prie straipsnio pridėtos iliustracijos randame ir paveikslus 3 lietuvaičių lietuviškuose tautiškuose parėduose.

Paveiksiai gražūs, fotografijos gerai nuimtos, malonu pažiūrėti.

Neprimta cigona.

Emigracijos rėdas New York'e užturėjo 2.000 cigonų, atvykusių neseniai iš Europos laivu Carpathia. Menama, juog net tuo pačiu laivu bus atgalios sugrąžinti, nes amerikoniai šitokios žmonių kategorijos nelabai pageidauja.

Cigonus parkvietė į Ameriką tulas brazilietis Jose Michel, suvienytų Valstijų ukėsas, kuris už tokį šposą bus pašauktas į teismą.

Naujas bevelinis telegrafas.

Wilkesbarre, Pa. American Electric Signal kompanija Philadelphijoje gavo kontraktą ant darbų, reikalingų prie pervedimo naujos bevelinės telegrafo sistemos, išrastos kunigo Murgas iš Wilkesbarre. Bokštai 200 pėdų augščio bus pabudavoti ir išrėdyti tam tčyia padirbtais aparatais. Išradėjas tikisi, kad su pagelba šitų bokštų galės susinėsti iš šito miesto su Philadelphija, kuri 150 mylių atstu. Pirmutinius išbandymus laikys tarp Wilkesbarre ir Scrantono, o jei tie nusiseks, tad tuojaus ir Philadelphijoje tokį bokštą pabudavos.

Baltimores ugnis.

Stebėtinas daiktas girdėti, kad didžioji Baltimorės ugnis, kuri siautė 7 ir 8 d. Vasario, dar dabar nebėra visiškai užgesinta. Ties viena vieta randasi milžiniška kruva liekanų kokios maišų dirbtuvės; nors jau tukstančius tonų vandens ten išliejo ir kelių mėnesių lietus nupuolė, tačiau liepsnos išsimušė beveik kiekvieną saulėtą karštą dieną. Ties griuvėsiais nekurio grūdų magazino didė kruva grūdų pamažu dar tebegruza.

150 vežimu sudegė.

Lancaster, Pa. Šičion sudegė dide skunė, priklausanti ex-sheripui Smith. 32 arklų vos tik spėjo išgelbėti; vienas arklus liko liepsnose. Teip-pat sudegė 150 vežimų, tenai sustatyto. Neseniai kokis niekšas užnuodyjo penkis Smith'o arklus, o mislijama, kad tas pats žmogus ir šitą ugnį sukūrė.

St. Louis'o paroda.

Laike pereitos nedėlios daugiansiai žmonių lankėsi ant St. Louis'o parodos; aplamai pribuvo kasdien 132.145 žmonių.

THE LITHUANIAN WEEKLY

"ZVAIGŽDE" — THE STAR

official organ of

Lithuanian R. C. Alliance of America

published every Friday at 15 W. Oak St., Shenandoah, Pa., and 223 Roebing St., Brooklyn, N. Y. by Lithuanian Catholic Publishing Company

Rev. A. M. Milukas, Pres. and Sec'y, who is also Editor.
Rev. V. ABROMAITIS, Treas.

All communications must be addressed:

Lithuanian Catholic Publishing Company
Shenandoah, Pa.

SUBSCRIPTION \$2.00 A YEAR,

to members of „R. C. A. of A.” \$1.20

Rates of Advertising:

One inch once.....\$0.50
 One inch one month.....\$1.00
 One inch per year.....\$10.00

Savaitinis Laikraštis

"ZVAIGŽDE"

išsioina kas PETNYCZIA. — Kasduoja ant metų \$2.00, į Lietuvą ir Susivienijimo L. R. K. A. sąnariams \$1.20.

Korespondencijas ir laiszkus su pinigais adresuokit:

Lithuan. Catholic Pub. Co., Shenandoah, Pa.

Telefonas, Nr. 164.

Atsakymas.

P. Dembskis, ipuolęs į baisią pasiją, išdėgė mane ir „Zv.“ teip nesvariai, kad garsiausias Paryžiaus stangretas galėtų jam pavydėti tokio mokslo, semiamo iš „cloaca maxima“. Priežastis to jo piktžodiavimo navatna. Viename numeryje „Zv.“ patilpo mano straipsnelis, nurodantis melagystes ir bluznyjimus tilpusius „Vienybėje L.“. Apie p. Dembskį visai neminėjau; lai sau, mąščiau, senelis ramiai diecenes pribraigia. Męs pripratę esame dažnai juokaudami sakyti: „vagie, kepturė dega!“ jei norime šelmį susekti. Šį kartą p. Dembskis savo drebančią ranka griebė ne už kepturės, tik už plunksnos, ir vėl toj pačioj „V. L.“ patalpino savo cinišką raštपालाई, iš kurio skaitytojus to laikrašcio nemažas pelnas ir apsišvietimas, nes turi tankią progą pamatyti, kiek tai seno, išklypusio iš vėžių, žmogaus plikoje ar žiloje galvelėje (aš jos nemačiau!) gali prisiriktū piktamū.

Bet juogiai p. Dembskis, ipuolęs į pasiją, vientik pliovoja ir užsimiršta, nuo ko turi būti pasakyta „vara“ ir kam, tai aš busiu tokia mandagi ir jį paakinasiu, geriaus sakant, jam tai priminsiu, nes jis savo brutaliskumu mane prie to priverčia. Taigi, pirmiausiai, „vara“ tokiems apaštalam, atmestiems nuo katalikiškos Bažnyčios šv., o platinantiems antikrikščionišką propagandą tarp lietuvių katalikų. „Vare“ tokiems kištis į musų tikėjimiskos dalykus ir „vara“ jums juodinti žmones, tikrai pašventusius dėl savųjų ir draugijos.

Tai matyk, p. Dembski, ir suprask, kam ir nuo ko, anot tamistos, yra tikrai „vara“! à tout seigneur tout honneur!

Pliovok, tamista, kiek tik patinka, jeigu tamistos senatvė to reikalauja; juk ir senatvė turi savo privilegijas; bet nuo musų katalikiškų dalykų „vara“. Viena, dėlto, juogiai jie mums, lietuviams-katalikams, yra šventenybe, kuri turi būti neįžeista ir neužgaunama. Antra, būgioni nė „Zv.“, nė kitas kas ant tamistos neužpuldinėja, jeigu tamista ramiai sėdėtųm. O trečia — mėš esame katalikai ir mėš privalome apie save rūpintis. Tamista-gi juk esi atskilęs nuo katalikystės ir kaipo atskalinū „vara“ mūsų šventenybes pliovti! Paryžaitė.

Naujos knygos.

Z nad Birny, poemat przez Halia z Polgi, kasziu kun. A. Miluko, 1904 m. Zvaigždes spaustuvi. pusl. 21

Yra tai gražus patriotiškas poematas, parašytas lenkiškoje kalboje, idant musų bajorus, nekocančius gerai lietuviškai, patraukti prie darbo ant grynai tautiškos lietuviškos dirvos drauge su liaudimi. Verta, kad kiekvieno prakilnėsni o lietuviuo grįčioje butų ta knygelė. Prekė 15c.

Jonukas Karklynas eina Lietuvos pažintu, parazse Prietelis. Lietuvių Katalikų Spaudos Bendrijos spaustuveje Shenandoah, Pa. 1904 m. pusl. 47

Labai tai graži apysaka apie Jonuką Karklyną, kaip jis, tarnaudamas visokišose vietose, ištyrė įvairių musų luomų pažirus ant tėvyniskumo. Kalba knygelės kuograziausia; apsakymas labai užimantis. Pirkęs tą knygelę vienu ypu ją perskaitys, negalės atsitraukti nuo skaitymo. Prekė 20c. Knygelė išleista kaštais Tėvynės Sargo redakcijos.

Mokytja. Apysaka parazse Dede Atanasas, atspanda isz Dirvos-Zinyno Lietuvia Kataliku Spaudos Bendrijos spaustuveje, Shenandoah, Pa. 1904 m. pusl. 77

Yra tai viena iš gražiausių Dėdės Atanaso apysakų, kurią gerbiamas autorius rašė, nesitikėdamas išlikti nuo ilgai jį kankinusios ligos. Knygelėje parašyta ideališka dvarponių vaikų mokytoja, kuri įstengė iš didelių lietuviškos priešų padaryti karštus tėvynainius dvarponius. Kalba graži, apysaka užimanti.

Jokis lietuviškas namas negali apsieiti be tos knygelės. Knygelė yra perspandinta iš Dirvos-Zinyno kaštu to laikrašcio redakcijos. Kaštuoja tik 35c.

Musu Bajorai. Dramatiziskas Paveikslas trijuose aktuose, J. Margalis. Lietuvių Katalikų Spaudos Bendrijos spaustuveje Shenandoah, Pa. 1904 m. p. 32

Yra tai graži drama iš musų bajorų gyvenimo, į kurį jau pradėjo skverbtis lietuviško tautiško atbudimo spinduliai. Labai naudinga butų tą dramą lošti musų amatoriškomis teatrališkomis grupoms. Prekė 15c.

Algimantas arba Lietuviai XIII šimtmečyje, Istoriska apysaka. Parazse Dr. V. Pietaris. Tom. I. Lietuvių Katalikų Spaudos Bendrijos spaustuveje Shenandoah, Pa. 1904 m. pusl. 106.

Daktaras Pietaris įgijęs jau vardą gabiausio lietuviško apysakų rašytojo. Jo „Keidošių Onntė“ įgijo tokią garbę, juog jos neskaitys negali vadintis tikru lietuvišku apviestunu.

„Algimantas“ yra didžiausiu Dr. Pietario veikal. Visa apysaka, ką dabar eina per Zvaigžde, tilps 3 tomuose. Pirmutinis tomas, kuris užvaduoja N. 3 Dirvos-Zinyno, yra vien įvedimu į aprašomąjį apysakoje 13 amžiaus lietuvių gyvenimą. Apysaką būtina reikia įgyti kožnam mylėtoji lietuviškos literaturos. Prekė 50c.

Tas visas knygas galima gauti Zvaigždes redakciyoje.

Dideses muszos.

Ties Liao Yang, kaip rašėme peritaime Zvaigždes numeryje, mušėsi į 500 tuksančių žmonių iš abiejų pusių. Istorija užrašys tą mušą kaipo vieną iš didžiausiųjų.

Prie didesniųjų pereito šimtmečio mūsų šias galima priskaityti:

Austerlitz'o muša, 2 d. Guodžio, 1805 m. Mušėsi ten kelių viešpatysčių kareivių 84.000 su 70.000 prancuzų; viso 154.000. Pergalėjo prancuzai.

Jenos muša 14 d. Spalio 1806. Mušėsi 100.000 prancuzų su 60.000 vokiečių; iš viso 160.000. Pergalėjo prancuzai.

Smolensko muša 17 d. Rugpjūcio 1812. Mušėsi 175.000 prancuzų su 120.000 maskolijų; iš viso 295.000. Pergalėjo prancuzai.

Borodino muša 12 d. Rugsėjo, 1812. Mušėsi 140.000 maskolijų su 140.000 prancuzų; iš viso 280.000. Maskoliai turėjo atsitraukti.

Leipogi muša 16 d. Lapkričio 1813. Mušėsi suvienytų žemių kareivių 300.000 su 130.000 prancuzų; iš viso 430.000. Prancuzai likos apgalėti.

Waterloo muša 18 d. Birželio 1815. Mušėsi 72.000 prancuzų su 117.000 suvienytų žemių kareivių; iš viso 189.000. Prancuzai likos apgalėti.

Almos muša 20 d. Rugsėjo 1854. Mušėsi anglų ir prancuzų 57.000 su 50.000 maskolijų; iš viso 107.000. Pergalėjo anglai su prancuzais.

Sevastopolio muša 9 Rugsėjo 1855. Mušėsi anglų ir prancuzų 170.000 su 150.000 maskolijų; iš viso 320.000. Pergalėjo anglai su prancuzais.

Gettysburgo muša 1 d. Liepos 1863. Mušėsi šiaurinės Amerikos valstijos 74.000 kareivių su pietinių valstijų 78.000 kareivių; iš viso 152.000. Pergalėjo šiaurinės valstijos.

Sedano muša 1 d. Rugsėjo 1870. Mušėsi 250.000 vokiečių su 140.000 prancuzų; iš viso 390.000. Pergalėjo vokiečiai.

Ka Republikonų partija nuveike del darbininko.

Prezidentas Rooseveltas pasirodė didesniu darbininkų priešteliu, kaip kokis nors kitas prezidentas, kada nors buvęs šitoj žemėj.

Didžiausia dalis tųjų, ką atėjo čion iš Europos ir pastoj valstiečiais, yra darbininkai, kuriems klausimas kaslink algy, darbo dienos ir darbo pasilaikymų yra kuodidžiausio svarbumo. Šitiems vyrams balsavimo tiesa yra įrankis pagerinimui savo padėjimo, įrankis dėl partijos ir dėl vynu, prie jos prisirišusiu.

Tokia partija yra Republikonų partija, kuri visados buvo darbininkų prie-telka ir yra tokia prietelka labiau dabar, kaip kada nors. Ji išvalnyjo vergus, su-teikė darbininkui darbo, pakėlė jo būvį daug augščiaus už būvį darbininkų kitose žemėse, ir metuose 1897, kada po Demok-ratų valdžia darbininkai kovojo dėl pri-ėjimo prie to mažumo darbu, kokių ga-lėjo gauti už žemas algas, tada Republi-konų partija prašalino industrijos pri-spaudimą ir suteikė darbininkams aug-štases algas ir patenkantį darba, kokio ikišiol da tebeturi.

Ji teip padarė, kadangi augščiausi jos urėdninkai, vyrai, kurie veda valdžios da-lykus, yra tokie, kuriems darbininko pasi-laikymas yra labiausiai svarbus. Šita partija dabar siulo ant išrinkimo į pre-zidentus Theodore Roosevelt'ą, didįjį da-bar valdantį vadovą, vyrą, kuris stovi ne-palyginamas savo darbštume dėl gero dar-bininkų Suvenytose Valstijose.

Jis kovojo už 8 adynų darbo dieną, už sumažinimą vaikų darbo fabrikose, už sutrumpinimą darbo dienos vaikams ir moteriškoms, už apgynimą sveikatos dirbančiųjų, už apsaugojimą jų interesų, ir už nesuskaitomus įstatymus ant anųj gero. Dabar jis sutvėrė Departamentą kupčystės ir darbu su kabineto urėdnin-ku už vyriausią galvą. Tai yra pirmas kartas, kad Suvenytų Valstijų prezi-dentas tiek daug atlikęs yra dėl darbininkų, kad net valdžioje įtaisė regularišką de-partamentą dėl pertyrinėjimo darbininkų pasilaikymų, darbu ir pasisekimų.

Dabar, perskaitę šitus faktus, ar ga-lit dyvytis, kad anie šimtai tukstančių darbininkų, atkeliaję iš Vokietijos, Un-garų, Austrijos, Rusijos, Italijos, Ceki-jos ir Lietuvos bei Slavonijos, yra repub-likonais ir kad Lapkričio mėnesyje bal-suos už Rooseveltą ir Fairbanks ir visus Republikonų kandidatus ant tikieto esan-čius? Jie žino, kad didžioji Republikonų partija, prezidentas Rooseveltas ir kon-greso sparniai dirba visada už jų gerą, ir kad aniems uždėkavoja savo augštases algas, darbo apstumą, savo namus ir šitą valnąjį žemę ir jos ateisenčią gerovę.

Jie žino, kad, jei nori šituos pasilai-kymus ir ateitėje turėti, tad turi balsuo-

ti už Republikonus, paraginti savo prie-telius, teip-pat balsuoti ir su visomis sa-vo sylomis dirbti, idant kiekvienas Re-publikonas išrinktu butų.

Jų kovos žodis Lapkričio mėnesiu yra Rooseveltas ir gerovė.

Paleido.

Iš Prūsų gavome žinią, juog Dirvos-Zinyno knygos, kuriąs mėgino užgrobti prūsų žandarai, išėjo ant laisvės. Gavo jąs, kam reikėjo.

Reikėjo tik adresatui užmokėti kaštus siuntinėjimo tų knygų į Karaliaučių, kur jąs žiniūnai vertė į vokišką kalbą.

Taigi Dirvos Zinyno knygos išlaikė vokiečių kritiką; prūsų sudas negalėjo rasti jose nieko paojingo germaniškos imperijos buviui.

Kurie nori, gali drąsiai išsirašyti tąs knygeles ir Dirvą Zinyną ir parsitraukę į Papurį, lengvai jąs pergabanti per rubežiu

Susivienijimo Reikaluose.

Naujai prisirašė prie Susiv.L.R.K.A.:
Prie 15 kuopos, Čicago, Ill.:

Kun. Bukaveckas
Alena Dichavičiene
Steponas Lechavičius
Viktorija Lechavičiene.

Prie V. M. V. draug., Shenandoah, Pa:
Petras Kiaulenas
Mikolas Meškelevičius.

Prie 17 kuopos, Wilkesbarre, Pa.
Stasis Aidukonis
Andrius Jakučionis
Mare Zemantauckiene.

Prie Rutos draug., Shenandoah, Pa:
Viktė Zilinskiūtė.

Prie 47 kuopos, Mt. Carmel, Pa.:
Liudvikas Dytėvskis.

Prie 13 kuopos, Baltimore, Md.:
Katrė Zoliniūtė.

S. Pranis, Centr. sekretorius.

Korespondencijos.

McKEES ROCKS, PA.

Malonu yra šiuo kart pranešti į „Zvaigždę“, kad mūsų miestelyje ir apie-linkėje lietuviai gana džiaugiasi iš padė-jimo savo parapijos, kuri kas kart vis geryn eina dėka darbštumui jos klebono kunigo Plausinaičio, kuris nežiurint ant to, kad daugelį pagerinimų įvedė ir nau-jų parėdų įtaisė į bažnyčią, vienok nese-nini, gerdėjome, apreiškė, juogiai ir viso-kių skolų rastą ant bažnyčios sumažinęs ant \$800.

Prieš atėjimą kun. Plausinaičio į mu-sų parapiją mes buvome jau visai nusi-minę, nes lenkiškam kunigui parapiją le-valdant, lietuviai buvo apstoję eiti ir į bažnyčią ir daugelis jų buvo atsisakę ir bažnytinis mokesčius mokėti, — per tai rodėsi, juogiai mūsų lietuviškai pa-rapijai jau artinasi galas: lenkai ir sla-vokai, kurių čia nemažai yra, to tiktai ir tykojo, kad mūsų parapiją paitry, nes tikėjosi pigiai mūsų bažnyčią ir turta pirkę. Dabar-gi jau ta baimė suvis iš-nyko: lietuviai kaskart vis skaitlingiau renkasi į bažnyčią ir padotkus ant pa-rapijos po senovei moka. Beto mūsų kle-bonas yra mylimas ir godojamas ir visų svetimtaučių, o ypač lenkų ir slavokų, kurie per tai rišasi prie mūsų į vieną pa-rapiją ir lengvina jos padėjimą.

Neseniui 21 d. Rugpiučio, nedėldienė-je po pietų, mes apvaikščiojome gana žy-mią parapijinę iškilnę — pašventinimą varpų į savo bažnyčią. Ant pašventini-mo, kurį atliko Vyskupo delegatas kuni-gas Sutkaitis iš Pittsburgo, atvažiavo kun. Cepanaitis iš Homestead'o, kunigas

Sitas kartonas apjuokia maskolių nuolatinį pasitraukimą nuo japonų. Kuropatkinas palindęs po parasonu rašo depešas pas carą, juog „situacija ta pati“, o čion ant jo lįja lietus japoniškų bombų („jap shells“).

Vaisnoras iš Lucivillės ir susirinko didėmnia netiktai lietuvių, bet ir svetimtaučių, o angliškas benas puikūs hymnus ir maršus pagrajino. Kun. Sutkaitis užbaigęs pašventinimą tuojuos gražų pamokslą pasakė lietuviškai, išdėdamas reiškimą pašventinimo apeigų; o vietinis klebonas kun. Pl. tokį-pat pamokslą pasakė lenkiškai.

Potam viskas užsibaigė palaiminimu su švenčiausiu Sakramentu bažnyčioje, kurį palaiminimą suteikė kun. Sutkaitis assistencijoje visų kitų kunigų. Smagi ir atsimintina tai buvo iškilmė, už ką dėkui mūsų klebonui ir visiems dalyvavusiems joje kunigams ir šėp-jau žmonėms.

Velioniškis Jonas.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Mums labai smagu, juog mūsų klebonas kun. A. Kaminskas jau parvažiuo iš Europos, kur buvo pasimatyti su savo giminėmis. Kun. A. Kaminskas nebuvo namie viso 33 dienas. Pasimatęs su savo giminėmis Prusuose (Bilviciuose, ties Eitkunais), jis pabuvo tik apie pusantros nedėlios Prūsų Lietuvoje ir sugrįžo tuoj atgal. Savo tėviskėje jis negalėjo atsilankyti.

Neakto Pradėjimo Panelės Szv. jubiliejus.

— Smet 8 d. Gruodžio pripuola 50-metinė sukaktuvė nuo aprėiskimo dogmato Neakto Pradėjimo Panelės Švenčiausios.

Sventas Tėvas Pius X atsiliepė į visus katalikus, ragindamas prigulnčiai apraikioti tą jubiliejų. „Zvaigždėje“ pradžioje šių metų pagal „Kryžių“ talpinome to malonės laiko aprašymą ir raginimus prie jo išmintingo sunaudojimo.

Išlygos (kondicijos), idant apturėti atliadus (atpuskus) jubiliejinius yra sekančios:

1. Išpažintis (spaviednė) ir Komunija.
2. 3 kart atlankymas Bažnyčios pasikirtame laike.
3. Vienos dienos pasnykas sulyg gavėnos pasnyka.
4. Lankant bažnyčią dėl apturėjimo atliadu, reik melstis su šv. Tėvo intencija, beje už laisvę ir išaugstinimą Katalikiškos Bažnyčios ir Apaštališko Sosto, už išnaikinimą atskalos ir atsivertimą visų paklydėlių, už sufikimą krikščioniškų viešpačių ir už sutikimą ir vienybę visų tikinčių.

Philadelphijos arcivyskupas ir daugybė Amerikos vyskupų paskyrė laiką apturėjimui atliadu nuo 8 d. Rugsėjo iki 3 d. Gruodžio.

Kurie gyvena vyskupiško sosto mieste, turi atlankyti 3 kart vyskupo bažnyčią; gyvenantiegi kitur gali įgyti atliadus atlankydami 3 kart savo parapijines bažnyčią ir tę melzdamiesi sulyg šv. Tėvo intencijos.

Reikia tikėtis, juog lietuviai katalikai pasinaudos iš šito malonės laiko ir pasiskubūs susikrauti dvasiškus išdus, kuriuos čia šioje šalyje teip lengvai gali įgyti.

Karvojaus Laiszkai.

(Sešiasdešimt aštuntas laiškas.)*

Nuo kelių dienų gyvenu, teip sakant, „prigimties prieglobstyje“, toli nuo žmonių — bent savųjų. Tyku, vėsu, ramu ir romu. Nenoromis brukasi į galvą mintys — apie romybę.

Q u i e t a n o n m o v e r e — romybė, tai nesijudinimas iš vietos. Tėmytina, kad priežodis nesako: romybė — tai stoka riksmo, trūkšmo, bet tiesiog — stoka judėjimo. Išties, gali būti daug riksmo, daug raginimų, daug kurstymų, vienok draugijoje gali nesirodyti jokios nerimasties. Ugninės proklamacijos ir trūkšmingi mass-meetingai mūsiškių socialistų ir laisvamanių yra net per pilnu parodymu teisingumo to tvirtinimo. Idant būtų nerimastis, idant atsirastų judinimasis, reikia, kad žodžiai ir trūkšmai priimtų reališkas formas, pasirodytų darbuose.

Kas neatsimena pradžios mūsų tautiško judėjimo? Kiek tuomet buvo deklamacijų, kiek karščiavimų, kiek neapmąstytų tvirtinimų! Nuo to perijodo mūsų tautiško judėjimo pasiliko krūvos netikusių cilių ir tomai deklamacijų apie gražumą lietuviškos kalbos ir didybę Lietuvos praeities, rašytų negražia, sudarkyta, nestetiška kalba. Vienok buvo tai judėjimas, judėjimas milžiniškas, nes sujudo trimilijoninį Lietuvos milžina. Neturintieji jokios artistiškos, estetiškos, istoriškos nė etiškos vertybės anuometiniai rašalai sukėlė vienok pas lietuvius tautiškus jausmus, užkurė jų širdyse ventą ugnį meilės tėvynės ir troškimo jai visokio labo. Nėra tad ko stebėtis, kad korifėjai ano judėjimo: Basanavičius, Šliupas ir kiti, dabar, po dvidešimt metų, varžosi tarpu savyje prikelta Lietuva teip, kaip anot Bogušo Radvilos, XVII šimtmetyje varžėsi ja švedai, lenkai, maskoliai ir Radvilai — kaip raudona gelumbe. Kam iš jų, išties, pripuola garbė (kad ir sumažinime) Strossmayerio, Moseso, Washingtono, Bolivaro, Palacky'o? Turintieji prie tos garbės pretenzijas mūsiškiai Palacky'ai, lygšiol negali dar sutikti, kam iš jų pripuola vainikai — ir mėš nė vieno iš jų galvos liaurais nepuošime. Užtenka mums tik tai žinoti, kad jie tai sujūdino lietuviuose tautišką sąmonę, apsirėiskusią netik skaitlinguose kraštuose, netik lietuviška-

* Šis laiškas buvo užamotęs redakcijoje. Atrodė jį talpiname, juo labiau, juog, kaip šino visai, gerbtinas autorius daugias nemėš savo Karvojaus laišku. Karvojus pavirto dabar į Patrįmpą.

me skyrįje ant Paryžiaus parodos, bet ir svarbių-svarbiausioje pergaleje — išgavime nuo despotiškos valdžios lietuviškos spaudos. Ačiu pirmiems Lietuvos judintojams, ačiu!

Ir dabar, negalime sakyti, kad pas mus būtų visiška romybė. Bet kas iš to, kad progreso nėra. Žodžių daug, bet darbo mažai. Lingua magniloqua — manus olosa! Sermo multus — fructus nullus! — sako vienas iš darbščiausių Tėvų katalikiškos bažnyčios. Tie žodžiai tinka, labai tinka mums, europiečiams ir amerikiečiams. Daug dirbame liezuviu, statome mokyklas, universitetus, liuosuojame Lietuvą iš po visokių jungų ant popieros. Kur stipendija vardo Valančiaus? Kur „Motinėlių“ aštuoni tūkstantiai? Kur zokonikės-mokytojos?... Laikraščiuose, ant žmonių lūpu, slaptinčiausiuose troškimuose pavienių užsidegėlių! Tiktai tenai!...

Senas kunigas Shechano žinomoje apysakoje*) išteisinimą savo nerangumo irbeveiklystės atrado klausime: C u i b o n o ? Ar ir mėš necesame tiktai po įtekme to fatališko teisinimosi? Ar vietoje entuziastiškų šauksmų: Darykime! duokime! pasiūškime! negirdime jau šaldančių kraują gyslose klausimų: Keno labui? Kam kokia iš to bus nauda?... „Paaukalk, surink, užrašyk kiek „Motinėli“ kalbinaime gerą lietuvią. „Ar kad už mano darbą ir už mano pinigų dar daugiau šliuptarnių atstotų ant kojų?“ atsako geras lietuvis. „Tad spaudinkime naują knygą. Bus nauda lietuviams...“ — „Negut spauštuviniukui“ pertraukia geras lietuvis.

Teip visur ir visame kame. Nelemtas C u i b o n o ? užmuša švenčiausius pasistengimus, pakiliausius užmanymus.

Tuo tarpu mūsų priešai, laikydamiems maksimos, kad lengviau yra griauti, nekap statyti, dirba įsirežę. Tas niekis, kad nė vieno tikrai gero veikalio nepadaro, — juok pas juos pats ardyimas svetimų užmanymų yra tautiško darbu! Iš paskutiniųjų stengiasi nepileisti prie įkurimo katalikiškų mokyklų, o patys nėjokios nestato; visokiais būdais trūkdo „Motinėlių“ augimą, o patys „Aušrai“ vostik vegetuoti paveldija... Rodosi, kad jeigu ant sveito nebūtų „klerikalų“, tautiečių, „tautiški“ darbai apsirėiktų griovime kits kito pasistengimų. Jau ir dabar, kad nusibosta kabinėjimaisi prie kunigų, „Kardas“ ima namon šliups, „Aticitiš“ socialistus, Damijanaitis Mikolainis, o Naujokas Karalių. Tai pas juos vadinasi „darbuotis ant tautiškos dirvos“. Nesistebkime, kad save laiko už didžiausius tautiškus veikėjus.

Mėš prie kategorijos tokių veikėjų neprigulime. Nupeikdami svetimus nedorus darbus, susėlpkime ir palaiykime svetimus gerus užmanymus; ypač ne-

*) „My New Curati“

apleiskime be parėnimo s a v y gerų užmanymų. Neklauskime, kokia man iš to bus nauda, tik sakykime stačiai: Geras darbas reikalauja pašalpos! Tada nepasijusime, kaip atsisirį mašnelė ir iš lūpų išeis žodžiai pritarimo ir pagyrimo. Nutils ir nulenks prieš mus galvas mūsų neprieteliai...

Karvojus.

Susivienijimo atskaita.

Gavau žinių nuo Susiv. prezidento, juogiai daugumas kuopų rugoja ant centr. sekretoriaus, kad nepagaršina atskirai, už ką kokios išeišos pasidarė laike trijų mėnesių, t. y. Gegužės, Birželio ir Liepos.

Nors buvau panorėjęs pasiganėdint tuom, ką kasierius pagarsino, nes ir aš iš savo knygų kasieriui atskaitą buvau ausiuntęs, kuri lygiai sutiko, vienok to reikalaujant kuopoms, kuoveikiausiai pagarsinu įėjgas per minėtus tris mėnesius; teipgi ir išeišgas paženklinu už ką.

Įneiga per tris mėnesius:

Gegužės mėnesyje įėjo	54.50
Birželio mėnesyje įėjo	148.25
Liepos mėnesyje įėjo	1071.00

Sykiu trijų mėnesių \$1273.75

Išeišgos Gegužės mėn.:

Posmertinė už a. a. Vincą Buragą, 17 kuopos, Wilkesbarre, Pa.	150.00
Posmertinė už a. a. Joną Luckų, draug. V. M. Valančiaus, Shenandoah, Pa.	150.00
Kun. V. Kudyrai dėl liudininkų ant provos su tautiečiais	25.00
J. Kasulaičiui už sekretoriavimą ir kitas kaštus	47.61
Už organą „Zvaigždė“	51.36

Sykiu \$424.01

Išeišgos Birželio mėn.:

John Lenchen, lojeriui ant provos su tautiečiais ir kitiems	150.00
V. Rinkevičiui už 95 ženklus delegatams ant pereinčio seimo Shenandoah'ryje	19.00
Posmertinė už a. a. Joną Klingį, 31 kuopos, Mahanoy City, Pa.	150.00
Jonui Karaliui už 4 dienas ant provos Wilkesbarre'iuose	21.05
J. Kasulaičiui už 3 dienas ant provos Wilkesbarre'iuose	6.90

Sykiu \$346.95

Išeišgos Liepos mėn.:

K. A. Kižiui už perkraustymą Susiv. knygų iš Pittstoną į Plymouth, Pa.	30.00
A. A. Kolčinskui už važinėjimą ant provos į Wilkesbarre	14.10
Kun. J. V. Kudyrai už kelį į Shenandoah ir stampas	7.12

Sykiu \$51.22

Ineišgos trijų mėnesių 1273.75
Išeišgos trijų mėnesių 822.18

Likos kasoje per tris mėnesius \$451.57
S. Pranis, Centr. sekr.

Finlandijos rusifikacija.

21 Liepos šio meto caras išdavė naują ukazą (paliepiimą), kuriame uždraudė finans išleidinėti laikraščius ir visokias knygas, užlaikyti spaustuves, bibliotekas ir tt. be aštrios cenzūros.

Nors tasai ukazas buvo darbu Plehve's, bet caras tame kalčiausias, kad ant savo tarnų tokių barbariškų išmisų pasirašo. Tai bent-gi XX amžiaus civilizacijos pirmynžengimas! Finlandijos gyventojai, arba geriau sakant liaudis, daug apšviesteni negu maskoliai: jie visi moka skaityti ir rašyti, girtybė ten buvo beveik nežinoma, pakol su maskolijų civilizacija nesuzinėjo. (Tą patvirtina ir patys apšviesteni maskoliai.) Finans nebuvo žinoma nė vagystė, nė žmogudystės, nė kitokios tam panašios „cacytės“, pakol Finlandija nebuvo po globa Maskolijos Nerony. Maskolija įvedė savo „ruskoje pravoslavnoje dobro“, o supažindino tuos nekaltus žmones su visokiom nedorybėm. Ypač toji maskolikiška civilizacija, t. y. demoralizacija, atsimušė ant artimiausių nuo Maskolijos rubežiaus Finlandijos pakraščių, ant Viborgo gubernijos. Gilumoje-gi Finlandijos žmonės mažai dar buvo užsikrėtę maskolikišku progresu, dėkui dideliu finų patriotizmui, apšvietimui ir neapykantai savo neprieteliui — maskolikiškos meškos. Dabar-gi, maskolikiui suvaržius finų spaudą, knygynus ir laikraščius, t. y. visą jų intelektualikišką maistą, finans beliekia kelias į obskurantizmą, o su tuom susibroliaivimas su maskoliais ir ištautėjimas. Apie tai daug rašyti nereikia; gana bus mums atsižvelgti ant savęs, tai yra ant mūsų gudų persekiojamos tautos, idant suprasti visą apvertką finų padėjimą.

Bet galima tikėtis, juog finų kaip ir lietuvių niekadus neužėgus patriotikiški jausmai ir juog finai neatiėdus teip lengvai maskolikiškam tyronni savo prigimtos kalbos.

Vargamistra

tinkamas lietuviškoje arba lenkiškoje bažnyčioje, pajieško vietos. Jeigu kam reikalinga, prašau duoti žinią po šiuom adresu:

S. TAREILA,
309 W. Raspberry Alley, Shenandoah, Pa.

Ant pardavimo.

Didžiausias ir geriausias

Hotelis Minersville

ant lengvų išlygų. Adresuok:

J. W. Clemens, Minersville, Pa.

Japonijos šnipukai.

Ypatinga kategorija šnipukų japonai pasitarnauja ant karės lauko: Miestuose, apgyventuose iš dalies japonais, kaip: Laojan'e, Mukden'e, Harbin'e, Gerin'e ir tt., japonai persirėdę į kyniškas elgėtas (ubagus), tyrinėja tylomis padėjimą ir darbus maskolikiškos armijos ir apie viską praneša savo viršininkams. Tie ubagai yra užlaikomi per Japonijos specialikišką politikišką partiją. Jie nešioja ant galvos ypatingą dangalą, kuriuomi užsindengia visą savo veidą.

Tokie japonai persirėdę į kyniškus ubagus, vaikščioja neva almužnos įješkodami ir tuom pačiu viską ištyria apie maskolius ir kanuoteisingiausias žinias priduoda savo viršininkams.

Prašant almužnos, jie atsiliepia į žmones su skambaleliu, kurį su savim visad nešioja, kadangi šnekėti jiems yra uždrausta.

Knygele Dovanu.

Kas prisius \$1.00, gaus 8 tuzinus grazių su apskaitymais popierių gramotoms rašyti ir gerą knygelę dovanų. 3 popieros 10c., tuzinas 25c.; mašinukė dėl rašymo gramaty, kurią kiti parduoda nuo \$15 iki \$20, aš parduodu už \$9.50. Pinigus siųsdami adresuokit:

Mr. GEO. BARONAS, ci
1221 Carson St., S. S. Pittsburg, Pa.

Pajieszkojimas.

Aš Petronė Stankevičienė pajieškau savo vyro, Andrų Stankevičių, kurs mirė du ar tris metai atgal ir, kaip girdejan, apie jo mirimą buvo patalpinta „Zvaigždėje“, buk tapo užmuštas Pittstono mainose, bet tikrai nežino. Jei kas atsimena kaip ir kur mirė, prašau duoti man žinią po šiuom adresu: ch

Petronė Stankevičienė,
6 27 W. 51 St., New York City.

Dide pienu kupezyste. Viena isz didžiausių ir pasekuingiausių pienu fabrikų yra firma Winterroth & Co., New Yorke, kuri te jau per 16 metų kupezystę varo ir tam laikui be perstojuo tobulinos. Neseniai szaliejį tavorį namą atidarė Jersey City'je, 89 Newark Avenue, New Yorke raudas jų kupezystės po Nr. 105 East 14th St. ir Nr. 98 Fifth Avenue.

BALTRUS VAISZNRAS

parduoda geriausias drapanas:

marškinius, siutus, neктаizas, skrybeles ir tt. Viskas kuogeriausia ir už pigiausiają prekę.
1306 Carson St. SS., PITTSBURG, PA.

Parsiduoda

du muriniu namu, po tris gyvenimus, ant 212-214 No. Main St., Shenandoah, Pa. Artesnų žinią tempt ant vienos. ch

Parsiduoda pigiai

namas ant 2 familijų, kampas Oak ir Bower ulyčių. Pasiteirankit pas: ch

H. L. JONES,
121 N. Chestnut St., Shenandoah, P

ALGIMANTAS

arba

Lietuviai XIII szimtmetyje.

(Taša.)

Atsiminė dabar jisai ir kalbas gudų apie lietuvius, juog jie bedieviai, juog jie kaip žvėrys gyvena ir vienas su kitu kaip žvėrys apsieina. Ir pasirodė dabar jam ne lietuviai, tiktai gudai ir žvėrimis ir tamsiais, ir tikėjimas jų teip niekišku, juog niekiškesnį ir rasti sunku. Jis ne sykį girdėjo, kaip patijs jų popai gundė ir kurstė ant kankinimo žmonių, ir bajorus gudų ir kunigaikštį. Jis girdėjo, kaip popai visokias pikt-nubys šventu raštu teisino.

Cionai jisai išgirdo navatną ištarimą:

— Dievai nemėgsta kentėjimo. Jeigu sumažinai kam-nor kentėjimą, tai patinki dievams.

Be to Ilgūnas dasizinojo, juog Skirmuotas ir Bukotukas tai buvo iki paskutinių gadyčių nd draugu.

— Visą amžių jėdu bičiuliavo, — kalbėjo jam Triobius, — ir dabar da jų ta bičiulysta nepairo. Tiesa, dabar juodu nesimato, bet tai vis tiek.

— Ar tai pas jus cion visur tokie papratimai užsilaiko? — paklausė Ilgūnas.

— Nel — atvertė Triobius.

— Ir niekas nei šūny, nei sveiką nepakoliotų, jeigu Bukotuką ir nužudytumėtė?

— O kas mus galėtų kolioti? Pas mus nėra tokio papročio, kad kištis į svetimus darbus, jeigu tie darbai teisingi ir be viešos skriaudos. O ar gyvas Bukotukas, ar ne gyvas, viešieji darbam vis tiek.

— O Bukotuko giminės? — Tamista, kaip matau, nežinai suvis mūsų papratimų. Žmogus kovoje pergaletas ir paimtas yra tai ne žmogus, tiktai daiktas, prigulintis į pergalejusį, ypač-gi užpuolikas. Per tai ir Bukotuko giminės galėtų, nužudžius jį, pasakyti tiktai: aštriai su juoju apsiejo, o daugiaus nieko. Lenkuose, Gudijoje, ne teip apsieina. Bet... ar tai priešas ne žmogus? Ar jis ne to paties dievo leistas? Ir priešą reikia paskirti nuo priešo. Jeigu jisai, žemu ir piktus jausmu keliamas, tau piktą daro, tai ir jis pats piktas ir žemas žmogus. Ir nėra ką gailėtis, bet būna ir priešai, kaip Bukotukas, kurie per paklydimą tampa priešais, o tie tokius reikia visados atsiminti, juog jie žmonės... Bet ką cion mudu, tamista, teip ilgai kalbamėsi apie tuščius dalykus, — pratarė ant galo Triobius. — Ana jau visi už stalų sėda. Po tiek triuso ir gerti ir pasidrūntinti noris. Eime!

Ilgūnas jautė dabar, juog jis suvis nauja gyvenimo vilnis apsiaubė ir juog ta vilnis tinka prie jo būdo ir protiškų pažvilgių. Žmonės visi cion jam rodėsi savais.

Triobius greta su savim pasodino Ilgūną iš vienos pusės, iš kitos sėdėjo Virpša ir Radušis, kurį vienok turėjo atnešti ir pasodinti už stalo. Nebuvo tiktai Skirmunto. Kalbos ėjo linksmos. Triobienės su Virpša minavojo senovę, kada jisai lydėjo ją iš tolimos Sempilės į Detuvą. Kuras suminavojo imtynes Virpšos su vyrais jų kampo.

— Ir šiandien dar Virpšos ranka neapsilpo, aš mačiau nuo kuoro jo darba, — atsiliepė Triobius. — Bet ką gali sakyti apie Ilgūną? Kiekvienas jo kirtis, kaip Perkūno trenksmas, guldė po vyrą ant žemės. Bukotukas pašauktas vyras ant viso kampo, o susirėmęs su Ilgūnu ką pelnė?

— Nustoj o skydo ir piktą dabar su perskeltu šalmu, — atsiliepė vienas iš pulko vyrų, sėdintis už stalo.

— Ar-gi iš tikro šalmą perkirto? — paklausė Kuras su n'istikėjimu metęs akimis ant Ilgūno.

— O kaip-gi! — atvertė vyras. — Męs visi subėgome žiūrėti.

— Vienu smūgiu perkirto po mano akių, — pritarė kitas.

— Nu! — pratarė, pakraipęs galvą, Kuras. — Su juoju galėtų reatis kitas tiktai vienas Skirmuntas.

— Gerai padarei sveikas, užminęs apie jį, — atsiliepė Triobius. Ir grįždama si pačių klausė, kur sūnus.

— Jisai nulydėjo Bukotuką namon.

— Kaip nulydėjo? — paklausė sujudęs visas Triobius, — ar tai Bukotukas atsipeikėjo?

— Tai-gi! Atsipeikėjo ir atsipeikėjęs paprašė sūnų palydėti jį iki namų.

Ant visko matyt buvo, juog šita žinia nepatiko Triobiui, nes ir veidas, ikšiolaik linksmas, dabar apsiaukė. Ir n'iskentė jisai nepapeikęs apsiėjimą sūnaus.

— Na! šito jo darbo aš nepagirsiu. Galėjo jį gydyti, karšinti kiek norėjo. Bet iš pilies išleisti... ir da lydėti iki namų, jau tai suvis nereikėjo. Kol Bukotukas būtų buvęs pilėje ir mūsų rankose, tol būtume męs turėję ramybę. O dabar vėl kaip į koją įkirtė.

— Tiesą kalbate! — pridėjo užsimislijęs ir Kuras.

— Et! Gavęs teip į nugarą, aš misliju, liausis jis kvailioti, — pertarė vienas iš pulko vyrų.

— Vargiai bo teip bus, — atvertė Kuras. — Ak jau, brolau, ir pats žinai, juog Bukotukas ne pirmą sykį ant mūsų užpuola ir juog ne pirmą sykį tampa nuvytas su gėda. O biesku jis liovėsi? Nesiliovė ikšiolaik, nesiliaus ir toliau.

— Tiesa! — pritarė ir Triobius.

— Ar-gi jau tokį nevidoną nieku ir atsigręsti negali? — paklausė Ilgūnas.

— Kur negalėsi! Gali. Bet reikia tapti tokiu-jau kaip jis, — atsiliepė Virpša. — Reikia ant jo pilies užpulti, išnaikinti visą jo šeimyną, kad neliktų kam keršyti,... bet bandykite ant šito prikaltinti Triobių!

— Tai piktadejiškias apsiėjimas, — atsakė Triobius, — dėlto aš ant jo ir netinku. Ir jis paaiškino, juog yra ir kitas būdas atsigynimo: apskusti Bukotą priešai kunigus ir lietus vyrus, susirinkus ant suejimo arba tam tyčia surinktus dėl nusprendimo tokio darbo.

— Neuzilgo dabar pas mus rinksis mūsų apygardės suejimas, tai aš ir nieko nedarau. Susirinks be jokios baldos ir triuso iš mano pusės, nuspręs jie susirinkę kitus viešus darbus, nuspręs ir mano, — užbaigė Triobius.

Pietūs, vėlai prasidėję, traukėsi ilgai. Ir tokiu būdu Ilgūnas gavo pasipažinti arčiau iš sykio su pilės gyventojais, su jų būdu, su papratimais. Cion jisai po ilgai eilei metų pamatė vėl, kaip sėdintis už stalo lietuviai aukauja dievams, nulediami pirmus lašus striovų ir gėrimų ir pirmus triupinius visokių sausų valgių nuberdami ant žemės.

Po pietų ėmė rengtis mergos pasikilnoti po ažerą. Su jomis rengėsi ir jauni vyrai: Komiškių valdonas, Sparų valdono jaunas sūnus. Bet nespėjo jie da lemtai prisirengti, kaip pasirodė pilėje ant pasistebėjimo Ilgūno Bukotuko sesuo, kurią priėmė visi meiliai, gali sakyti su iskėstomis rankomis. Pasirodė, juog jis Triobius ir persergėjo apie užmanytą užpuolimą brolio ant Detuvos ir juog dabar jis atkeliaoj į Detuvą dėl pasisnekėjimo. kaip padaryti, kad išnaikinti pakilusią nesutaiką tarpu draugiškų iki šiolaiak šeimynų.

— Pirma aš nuo brolio negalėjau nei žodį vieną da-sizinti apie priezastis, — kalbėjo mergina, — dabar iskeliuodamas jis man numetė kelis žodžius.

— O kaip jo sveikata? — paklausė Triobienė.
— Aš laukian ties galu ažero, bijodama kištis į kniuvinę daugiau. Brolis pagrasino, juog, jeigu aš lišiu, įkišias mane į kalinį ant pusės metų. Čion aš jį ir sulaukiau. Gyvas, šneka. Tiktai galva labai jam skauda.
— O Skirmuntas?
— Skirmuntas su juoju liko Saiulij namelyje.
— Ar ne sužeistas labai katras iš jų? — paklausė vyresnioji Ruškiutė, visa užkaitusi.
— Ne! Abudu teip sveiki, tiktai broliui galvą labai sutremė. Drūčiai negali!

Pasilinksminimas dabar po ažerą ant niekų nuėjo. Ruškiutė vyresnioji išnyko. Jaunesnioji su Bukočiu te sužeistas nuėjo apžiūrėti, ar vyresniąją raminti. Dievas jais žino. Likosi dvi porai: Ilgūnas su Komiškių valdonu ir Danuta su Kasavos kunigo duktere. Danuta likosi dėlei Kasavičutės.

Išėjė iš pilies šitos dvi poros netikėtai atsirado ant pievos, nutįsusios nuo pilės į ažero šalį. O ta pieva užėta žolynų žiedais, tartum, traukė prie savęs, tartum, viliojo takelis smilties nubėgęs azeropi ir atsiremęs į jo skliovas vilnis.

— O gražiai išrodo jųs ažeras, — atsiliepė Ilgūnas.
— Gaila, juog mergos išnyko ir nepasikilnosime po jį. Vėju nėra; būtų labai smagu!

— O pabandykime! — atsiliepė Komiškis.
— Užpykti tos gali, — pertarė Ilgūnas.
— O ko jos išsislapė, vietoje eiti, kaip buvo sušnekėta? — nesiliovė Komiškis. — Ant galo, kilnokimės mėš pakraštyje; jeigu jos, pamatčiusios mus, norės pridėti prie mūsų, tai mėš ir įjasias priimsime.
— Bereikal apie įsą ir rūpinatės, — pritarė ir Danuta.

— Tai pagal jųs mislį jos nerūžys? — paklausė Ilgūnas.

— Aš teip mislyju.
— Tai sėkime! — paskatino Ilgūnas.

O tame tarpe priešo jie visi prie krašto ažero, ant kurio paviršaus liūliavo, suposi išlėto kelios gelsvos naujos valtės ir gundė pasikilnoti.

* — Tiktai ne toli nuo krašto, — išsiderėjo Danuta. Vyras susėdo prie irklų, o Danuta kaip pratusi už styrininką sėdo.

Mažai pratęs Ilgūnas po vandenį kilnotis, nekemežnai yrė irklų, tškėk vandenio lašais, pakeldamas juokus. Valtė kraipėsi iš vienos į kitą šalį ir Danuta tolydzio turėjo būti ant atsargos, kad neatsiremtų kur į krantą valtė netikėtai ir kad neapvirstų jie, kas prie juokų buvo ne teip labai lengva ir išpildyti. Juokavimai, lengvi ir meilūs šiepai mai mergų skrido su juokais kas akimirka, keldami vis naują linksmumą valtyje. Išjuokinėjo ir pats Ilgūnas vis, sėkdamas sutavalioti nepaklusną irklą, o tas kaip naravistas žirgas, norims malšomas, vienok vis dar spardėsi, praplaukus ir geras varsnas.

Komiškis žydėte žydėjo iš džiaugsmo, matydamas kaip aiškiai, kaip drūčiai pranoksta jo mokėjimas valtė plaukti ir valdyti ją. Vienok tarpe juokų ir krykštavimų nepatėmytinai pradėjo Ilgūnas priprasti prie irklo. Valtė pradėjo skrieti ramiau ir lėčiau. Irklas nustojo taškės. Aprimusios mergos uždainavo.

Tą pabaigė, uždainavo kitą. Balsų dainos pagavo ir vyrą. Balsai lėkė plačiu ažero paviršium, gaudė, atsimušdami į žalias krantų girias... Mesti irklai gulėjo valtyje. Lengvas vėjelis varė išlengvo valtė į vidų ažero, podraugiai su paveiksiais debesėlių lengvų, atsimušusiais į vaisių ligų vandens paviršį.

(Toliaus bus.)

Adresai Centralizsko komiteto Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoj.

Prez.: Kun. V. Kudyra,
232 Slocum Ave. Kingston, Pa.

Vice Prezidentas: J. Lauraitis, 94
No. Plum All., Shenandoah, Pa.

Kasierius: K. Radzevicius,
Shenandoah, Pa.

Sekretorius: S. Pranis
46 Madison str. Newark, N. J.

Kasos globėjai: M. Pavasaris,
32 E. Cherry st., Shenandoah, Pa.;
V. Lapinskas 604 W. Mahanoy st.

Mahanoy City, Pa.

Knvgius: kun. V. Matulaitis
Box 1053 Plymouth, Pa.

Dvasizskas vadovas: kun. V. Var-
nagiris 243 Roebing st., Brook-
lyn, N. Y.

Augaszciausias sudas: A. Danise-
vicius, Mahanoy City, Pa.;

J. Lukszis, Mahanoy City, Pa.;

M. Motiejunas, Luzerne, Pa.;

J. Mekiaszis, Shenandoah, Pa.;

Geriausias Kriauczius gyvenas SHAMOKIN'E, PA.

laiko 12 darbininkų, su kuriais pasiuva kuogeriausiai visokius viršutinius vyrų drabužius. Kas antrą nedėlią atvažiuoja į New Philadelphia ir į Colde'ą. Pa., pamieruoti. — Primeruoti atvažiuoja BALTRUS IVANAUČKAS, kuriam galima užmokėti pinigų ir duot jam naują orderį.

Ofisas netoli, pašto — pas
McGANN, Tailor.

SERGANTIEMS

Gvarantojams pilnas išgydymas.

Pase kmionizantai gydan visokias paaletpas ir pavirzinas ligas, kaip antai ligas szirdies, plauciais, inkstais, pilvo, galvos akademioms, silpnas atminti, druzkizna musijimas, lytiskia silpnuba, szvelvima, sutinima, vezi, blykzale pas moteria, kraujavimas ir it. nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyzius ir it. Tve calius gumbas, gydan gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Neriskas ligas gydan su pagelbos geriausiu elektriskiu prietaisais.

Lytiskiu dalin ligas lazgydau per ketela dienas, kraujo na-
muojimams, odos ligas, semens begimas, gaid-
das priekis ir burkoz nory, akys ir ausys,
nesekcius vyriskoms, lyticiai susilpnijimas ir it.
gydan kuoopozingimais ir gvarant-
tojais pilnas išgydymas. Chro-
nizkos ligos yra mano special-
izacija. Gyvaldimo neravimas. Nus-
dygos issegzaminavimas ligonio ir jo lazgy-
dymas — tai yra mano pridesys.

DR. LANDES
Sapitolinis specialistas.

134 E. 24-ia ul., kampas Lexington ave.,
NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vakaru, Nedelioms
nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Nevaliti saabziskas atsilankyti, gali para-
szyti laiskas; butinai rekalamajame paseltoje
isididijimo.

Senuku visokiose kalbose. Turia praktika
Lebanon Bellevue Post Graduate University
Hospital, Direktoriaus Mediciniskio Instituto.

nuo 1 Aprilio persikrauste ant 140 E. 22 St.
arti Lexington Ave.

DOVANAI

Visiems Sergantiems
iki visizskai bus išgydyti.

GARSINGAS

ELEKTROS DIRZAS

"GIANT"

Elektrika tai gyvastis. Medicinos vienos dangel ligose ne-
pakanka, idant visizskai išgydyti. Jos pataiso simptomus, bet
organai liekasi ligos susilpninti ir medicinos negali jiems sugra-
zinti tą drutumą, kurį patrotinio per kroniziską arba kitokią ligą.
Iš to tai priezasties daugel žmoniu ilgus metus vartoja gyduoles
veltų, o kiti, po vartojimo vien tik gyduolių ir bemialydami, kad
jau dabar sveiki, iš mažiausio prietiko vėl puola atgal į senąją
ligą.

Electro medical gydymas (elektrika ir gyduolės) yra
vienatytas budas trumpiausiam laikui tikrai išgydyti
kožną kroniziską arba kitą ligą. Dėl išsrodymo to siunziam kiek-
vienam serganzciam, kuris atsiszankia, mūsų garsų elektriską
diržą „Giant“ uždyką iki visizsko išgydymo.

Kosejimas, silpnumas, reumatizmas, nesutrovieltimas, asthma, liga sklivio,
kepenų, plaučių, pusles, szirdies, kraujo ir nervu, impotenzija, sterilija, už-
degimas, plaukų silukimas, gonorrhoea, szasai, syphilis, hornia, moterizkos
ligos, uodas, nosius, akių, ausių ir gerklės ligos, nėdzijimas, fazinuzimais, ne-
regulariziska menstruacija, mialgija ir it., nestojant kokia ligą, atėik ir duok-
kis mūsų specialistų priūreturi, arba, jei toli gyvenat, prineskit plazciai apie
savo ligą, rasydami pas

New York Specialty Co.

Room 27, 52 West 18-th Street, New York, N. Y.
Mes gvarantojam išgydymą. Ofiso val.: szdokią d. 11-1, szventą d. 10-1

Wednesday, Sept. 14th
one night only, the sensational drama
„Slaves of the Mines”
depleting life in the hard coal fields.
See the great explosion at the bottom
of the shaft.
Prices, 15, 25, 35 and 50c.

Thursday, Sept. 15th
one night only, one of the greatest plays
ever written
„Rudolph and Adolph”
Fun from start to finish. All special scen-
ery. Prices, 25, 35, 50 and 75c.

Friday, September 16th
one night, The Red Hot Show
„London Gayety Girls”
Don't miss this, boys.
Prices, 15, 25, 35 and 50c.

Saturday, Sept. 17th
matinee and night, the sensational drama
Wife in Name Only
A star cast. All special scenery.
Prices, 15, 25, 35 and 50c.

NAUJAUSIAS KATALOGAS.

Visokių Lietuviškos Knygų ir kitokių
daiktų, išleistas atskirųjų knyguteje.
Norinti gauti kokių knygų su gražiais
skaitymais, arba kitokių daiktų, prisiekite
už 2 centus marke, o bus jums pri-
siųstas katalogas tiesiog namus, išku-
rio galbūt išsiritinkite tik norėsite.
Reikauti katalogo, rasykite ant
sekančio adres:

T. P. KRIZANAUCKAS,
L. Box 62,
Shenandoah, Pa.

**Puikiausias
Drapanų ir . . .
Apatuų o Sztoras**
visoje Pottsville, Pa.

Siuvame patįs visokių siutus,
nuo 15 dol. 20 iki 25 dol.; gatavų,
kas kokių nori, gali išsiritinti, nuo
6, 8 ir 10 dol. ir angszejiam. Ant
lange Zvaigždė, kad nepaiešium.

IBRSZKUS HEBER
206 N. Centre St., Pottsville, Pa

**PUIKIU . . .
CZEVERYKU!**

dėl vyrų,
moterių ir
vaikų.

Kiekvienas
poras gvan-
tuotuos. Prekės pi-
gesnės kaip kur
kitur.

Darbiųjų
czebatų ir
„rubinių”
geriausių.

Jei vieną kartą pas mus
pirksit, tai visada ateisit pas
mus. Męs prilaikom nieko
kitko, kaip tik czebatų ir cze-
verykų, o tai kuogeriausių.

Neužmirškite vieta:
PhilaShoeStore
310 N. Centre St.,
Pottsville, Pa.

S. JARMULOWSKI,
No. 54 Canal St. New York.

Aš užlai-
kau BAN-
KA, kuro-
je galite
saugiai
pasidėt
savo pi-
guos: iz-
mainau
pinigus,
su žemiu
AGENTU-
RA
visu laivi-

niu kompanija ir geležinkelio ūkie-
tu. Šaipkortes j ir iz Europos.
Teipgi siunčiu pinigus j visas da-
lis svieto ir iszuodu v. ksesant ant
visu didinių miestu Europos.
Bankas Europoje, Hamburge: S. Jarmu-
lowski. Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

Namie muszu Gyvulin.
Mėsa yra geriausia. Tokia mėsa
parduoda iz savo bucznerne. Vi-
sula kuo szviežiausia ir geriausia.
Kurie pas mane dar nebuvo, pa-
mėginkite, o žinan, kad liksite ma-
no žostumierais.
RAULAS CZERNECKAS
38 Centre St. Shenandoah, Pa.

Nanja Knyga:
„Moklas Tikėjimo ir Doros”
— 214 puslapių, kaštuoja tik
75c. Ta knyga reikalinga kiek-
vienam katalikui.

Jesse B. Davis

**Insurance and
Real Estate Agency**
Udeta 18;2 metose
120 S. Jardin St., Shenandoah Pa.

Stebetina proga

Vaikams pr'e miszij
suknie s, geriausio
KASZMIRO, su pui-
kum pamusulu, už
\$3.50
Kamžos 75c, \$1.00,
\$1.75. Plostzejiai
\$16.00 ir daugiau.
Kunigizkos suk-
nės \$12.00 ir angs-
zejiam. Gera vis
oile drapanų \$18.00
extra gera \$20.00
angsezu au.

BOHNE BROS. & CO.
34 Barclay St., New York.

Vincas Minkeviczius
geriausias musu graborius
parsamdo arklius pavieniui, arba
karietas veselijoms, krikty-
noms ir visokiam reikalui. Para-
ceza anglis ir krausto. Tai tikrai
geras žmogus; jo adresas:
109 S. Main st. Shenandoah Pa

KATALOGAS
Naujausiu Katalikišku Knygu
ir teip visokių daiktų: szkapleriu, viso-
kių brostvy, pargabentu is kraujus rožan-
ciu, abrozų ir abrozeliu, kilkiniu ir pa-
statomu altociu, dailiausiu ant svieto
koviu dar nebuvo popieriu del rašymo
gromatu. Prisiuski už 2c. marke, o sp-
latkyti naujausiu knygu katalog, is kurio
galėsi pasirinkti, ką tik norėsi. Adresuok
teip:
A. J. KAZLAUCKAS,
1013 W. COAL ST., Shenandoah, Pa.

JAMES J. MCGINTY
Laidotojas lavonu ir balsamova-
tojas prie lietuviskos parapijos
Brooklyne. Laidoja ant viso-
kių kapinių.

Parsamdo karietas ant szermenu,
veseliju ir kitnos reikaluose labai
pigiai. Gyvenimas ir kancelarija
72 So. 2-nd Str., stonia po 76
So. 1st Str. Brooklyn, N. Y.
Stonia atdara diena ir nakti.
Telephonas: 559 Williamsburgh.

JACOB MORCH

Pargabentojas
Deimentu

Parduoda puikiausius auksinius daik-
tus, o ypatingai naudingus ant Kaledų dovany.
Lietuviai, visi eikite pas
JACOB MORCH, 130 Broadway, Brooklyn, N. Y.

VYRAI IR MOTERES, RASZYKIT D-RUI LARGE DEL RODOŠ.

**Chroniszkas vyru ir moteriu
ligas gydau ir gvarantuoju.**

Velju, idant koznas vyras ir moteriskė, varginami visokių
limpancijų ligų, ir besirgdami visai nustoję vilties isgyyti,
klausyt d-ro Large rados. Gvarantuoju isgydyma ir juog
neatsimajus mano metoda gydyles j 20 ar 60 dienų sekančiose:

Jannystės klaidos, prarastas vyruiskas, kraujo užnuodinimas.

Szlapasnis	Sifilis	Szirdies drebejimas	Kosulis
Impotencia	Varikocela	Kaulų gėlimas	Džiova
Melancholia	Gonorhoes	ir gisų	Užulsimas
Spazmai, para-	Lytiszka liga	Dantų gėlimas	Rankų drebeji-
lior	Buboni	Pritemusios akys	mas
Homoroidai	Užkietėjimas	Plaukų slinkimas	Abelnas apsil-
Strikturos, Elitas		Sexualiskas silpnumas	pimas.

Kataras
Nosies, Gerklės, Plaučių, Vidurių, Kepenų, Zarntų,
Inkstų, Puslės ir Kvepavimo Kanalų. Gydau greit visokius
szsaus, skrupulų, plėtus, vandeningus, Kaitanz,
Eczema, Reumatizma, Nutukima, Neuralgija, galvos skaudėjimus ir tt.
Ligas iszesios. neregularizkumus, kraujo plūdingi, baltus pietus, ne
valsinguma, palago ligas,
Paminkit, juog gyvenimas ir smagusas priguli nuo greito isgyjimo ir is-
metimo nuody is kuno. Liga praktika ligonbucliaus ir Europoje ir nu savo
Nauja Metoda galu visus ligas isgyzlyti kuoveikiamis, del skausmo ir peilio,
Roda biure ir per laiszkus DOYANA. Raszydama jdek o 2c. marke ir pa-
minėk gazietos varda.

Nereikia gydyltis, tik gydyltis, nes uzleiztamas tokias ligas kuoblogiausias
asvimes turbi. Vis korrespondencija uzfalkome po skretu.
Parazyti varda, pavardę ir adrese aiškiai, kad mus laiszkas daicyt.
Visas grometas raszykite leiskiskę, lietuviskę arba angliskę kalboj
DR. LARGE MEDICAL INSTITUTE
3034 Frankford Ave. Philadelphia, Pa.

Jei naudojiesi iš gėrymų, tai gerk vien geruosius, tyrus, kurei tavo sveikatai nekenktų.

Empire Distillery Company's DEGTINES IR VYNAI PRIPAŽINTI YRA UŽ SVEIKIAUSIUS.

Salūninkai privalo vien nuo jų pirkti gėrymų, nes ir pigiai gaus. Apmokęje randui czyzę (revenue stamp) galite gauti degtinių nuo 50 centų už galoną ir brangians. Turi 37 savo distilles, kur daro visokį gėrymą. Kreipkitės į kompanijos vyriausią biurą:

Empire Distillery Company
234-235 Broadway, - New York, N. Y.

arba pas lietuviszką tos kumpanijos reprezentantą

Dom. Brazinski
82 Bond St., - - - Elizabeth, N. J.

MAX KOBRE

(LIETUVISZKA BANKA).

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Prietai! duodu jums žinią, kad parduodam szifortas ant greičiausių laivų. Esu užtvirtintu agentu ant linijų: North German Lloyd, Bremen; Hamburg American Line, Hamburg; Red Star Line, Antverpo ir Netherlamps Line, Roterdamo. Siunčiu pinigų kuriuos jūs prietai! gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susišnekti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiludykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje. Priimam pinigų depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų nuo 50 dol. į virszaus, kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Pačėti ir iszimti gali koznadieną nuo 9 ryto iki 9 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po
Nr. 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

MIKOLAS GANO,

ARTISTA MALIORIUS.

Dirba paveikslas tikrai atliejėmis farbomis ir pastelum. Kas nori turėti savo didelį ir puikų portretą, tepristūnezia fotografiją, kad ir mažutkę ant blekės nuotrauką, drapanos gali būti permatytos pagal norą. Padarytus portretus be rėmy stūnezį į kraują. Dirbtuvėje turi daugelį musų didvyrių portretų: Vytauto, Adomo Mickėvyciaus ir k. ant pardavimo. Tautieciai! Nesiduokit bilo kokiam fuzerliui apgaudinti kurie nieko nelstengia padaryti, bet kreipkitės prie saviznio, kuris savo portretais tukstancizus namų puosia. Raszant dėkit tokį adr.
Mikolas Gano, 129 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y.

Ypatiskas Pardavimas

ateinancizų nedelę pas

LIEBERMAN'US.

Moteriszkių apatinių jekijų po 50c., 75c., iki \$15.00.
\$1.00, \$1.25 iki \$4.98.
Moteriszkių apatinių siutų \$1.25, \$1.50 iki \$15.00.
\$4.98.
Szkilkinų siutų, apstatytų, tknanczkių del veselių, \$10 98, \$12.50 iki \$25.00.
Moteriszkių virszutinių dreszių 98c., \$1.25 pinu, langu uzkabu ir padabinimo daiktų.
iki \$12.50.
Moteriszkių jopkū ir jekijų \$2.98, \$3.98 stijoje patalyniu plunksna.
Jus pasicelzdyzit 25c. ant kiekvieno dolerio, uz kurį ezion pirksit. Ateikit į musų sztorą vienz kartą, o jus ateitit visada. Nes mes turim tai, ko jums reikia, ant femesnių prekii, ne kaip kur nors kitur. — Temykit gerai vietą: pirma drapanų kupczystė nuo Centre St.

Lieberman's, 115 So. Market St., Pottsville, Pa.

Jei nori apsaugoti savo gyvasti
ir apginti nuo vargo savo szejimyna,
atmink, juog geriausia yra

FIDELITY Mutual Life Insurance Co. of Philadelphia

Policy'os išrašytos profesionališkam žmogui, kad tas pastojęs paliegusiu, negali atlikti savo reikalų, yra išmokamos pilnais, tai yra ant visos sumos pažymėtos.

Jeigu-gi policy'ja buvo išimta ant endowment plano, tai pažymėta ant policy'jos suma bus išmokėta pa-baigoje endowment'o periodo, arba pirmiaus, jeigu smertis ištinka.

Norėdamas dasizinti aiškesnias žinias, rašyk pas

KUNKLER & MUTLER MANAGERS

66 Coal Exchange, Wilkes Barre, Pa.

Ar turi Piano?
Jeigu ne, kreipkis pas

WINTERROTH & CO.

padirbėjai

PIANU

105 East 14 St., New York,
arti 4th Avenue.

Szalinė kupezystė: 98-5th Ave., ant kampo 15th St., N. Y.
Teip-pat 62-64 Colden St., Newburgh, N. Y.

Pianu nuo \$50 prasideda. Puikiu nauju stacziu Pianu \$125

Gvarantuojame ant 7 metų, duodam krasz ir apdangą dykai drauge, Pilaikom visada pianų visokio padirbimo. Parsandom ir parduodan pianus po lengvomis iszlygomis. Nubalsuojam, pataisom, apmainom atitekt ir pasizureis pas mus, pirmkol kitar pirks.

Tikrai gryna Altoriaus Vyna

gausit pas Barnston Tea Co.,

6 Barclay St., New York.

Importuoja jie rusiszka arbatą,

kavą ir visokį vyną.

Pabandyk porą WAUKWELL-
CZEVEERYKU del vyrų, po \$3.50,
ant pardavimo pas Ben Friedman'
gerai žinomą

Unijos Czeveryku Sztorą

153 Grand st., arti Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

DIDI PASKYRA AMBRELIU

Vienatinis Lietuviszkas Biuras Philadelphijoje

Parduoda laivakortes iš Europos ir į Europą. Siunčia pinigų į visas dalis svieto pagal pigiausių kursų. Setaiso daviernastis, pajieško pinigų, dalies ir skolas iš Lietuvos. Išranda darbą ant kožno parokalavimo. Užsima visokiomis provomis kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoj, ir tt. Gyvenantieje kituose miestuose lai rašo pas mane apie savo reikalus, o bus užganėdinti.

Remkit savo tautietį!
Romanas Karuža, 830 So. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

Vienatine katalikiszka

Lenkiszka - Lietuviszka Banka

TAUTIETI! Ką nori remti, savuosius ar svetimus žmones? Jeigu savuosius, utisiduk pas

A. Grochowski & Co.

298 Bedford Ave. (arti Grand St.), BROOKLYN, N. Y.

Siuntimas į senų krajų pinigų, teipogi jų išmainymas ant by kokių. Visokius dalykus ir reikalus, prigilencius advokatams, atliekam kooperikliausiai. Ranko krauj teip ir Amerikoj. — Musų banka jau 22 metu gyvenoja, kas gali liudyti apie jos atsakanti vėdinga.

Bankoje savo visados laikome daugybę pinigų dėl išmainymo, kaip to Maskolijos rublij, Vokietijos markij, Austrijos guldin ir tt. — Meldžium adresuoti:

A. GROCHOWSKI & CO., 298 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

12 proc. Padejimo Paliudymai 12 proc.
 Uzdeti 1894 m.

ST. PAUL BLDG., N. Y. CITY.

Ar jus užganėdintas, padejė savo sunkiai uždirbtus pinigus po 3 proc arba 4 proc interesu ir gaudami po 2 dol. ant metu už \$100.00, arba trisdesimt dol. ant metu už \$1.000, padėta kokiuo esdėjimo institute, o tamto instituto akcijonėrams ir organizuotojams leidžiami pelnyti milijoniziskus dividendus už jusu pinigų?

Kodel negaliti jus PATYS padeiti savo pinigus ir PATYS atsiliti, kas jusose? Mes per pasukitinius asztuos metus esam mokėjė savo padėtojams po 12 proc. iki 24 proc. interesu ant metu. Nekad menkiau kaip 12 proc. ant metu.

Trip mes darom per asztuos metus, o ir toliaus teip darysim. Mes padėsim užvertinti čekij bile kokiamo augestome į bile kokiū bankų Suvien. tose Valstijose, kurj galės gauti ta aszba, kuri isrodys, juog kada nors gavo menkiaū kaip 12 proc. ant metu nuo musu kompanijos, arba kiekvienai, kuris negavo dalj arba ir visj kapitalj atgal, į dvidezintj keturias adynas po apresztkimo, juog pinigų atitrankti nori.

Mes isziuntinajame čekiū, draftus ir paeruo money order-us pirmj dien kiekvieno mēnesio visiems savo padėtojams, kaip po pilnā ismokėjimj aprovs notu, u interesu už padėtusius pinigus; o mes gvarantuojam, kad szitie interesu niekuomet nebūs menkesni kaip 12 proc. ant metu, arba 1 proc. ant mēnesio.

\$1.00 ant mēnesio arba \$12.00 ant metu už kiekviena padėtj \$100.00.
 \$10.00 ant mėn. arba \$120.00 ant metu už kiekviena padėtj \$1000.00.
 \$50.00 ant mėn. arba \$600.00 ant metu už kiekviena padėtj \$5,000.00.

Tai yra musų gvarancijis!!!

Toliaus, mes pasižadam ir gvarantuojam, kad visas kapitalas, arba dalis kapitalo, gali buti nuimtas atitraukiamas, pagal padėtojo norj, davus žinią dvidezintj keturias adynas pirmo to

Szitie teip-pat gvarancija.

Interesai prasideda su pirmā diena kiekvieno mēnesio, o užmokami pilnajoj kiekvieno mēnesio

Kapitalas gali buti atitrankiamas nuo pirmos iki trisdesimt-pirmos dienos kiekvieno mēnesio, be apbrėžiamų arba iszlygų.

monės dvigubai padidino laikė keliu metu savo kapitalj, pas mus padėtj, ir ju užėdėtyti pinigai, be atžvilgio ktek menk, arba kiek daug, buvo jiems laime.

Musu pasiulyme nėra jokit neisztikimj spekulaciuj, ir be svarbumo, ar jus nuo savo uždarbio užėdėtytat tik szimtj dol. ant metu, arba penkis tukstancius dol., jei padė-it tuos pinigus pas mus, mes gvarantuojam, kad mokesis ne menkiaus kaip 12 proc. ant metu.

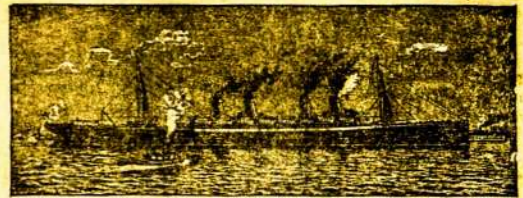
Duodami jums pelnyti menkiausiai 12 proc. ant metu, padarom mes su jusu pinigais ne menkiau kaip 18 proc. Jusu pinigai, saugiai padėti, duoda musm gerj pelnū, o jums surenka (turtus)!

Mes mielai atsiliepsim ant visų užklausimū, kokius atsin tumėt. — Adresuokit: **PATRICK C. CONNELLY, 5th floor, room F., St. Paul Bldg., N. Y. City.**

BISCHOFFS BANKING HOUSE

uždėta 1848 metu

237 Broadway, kamps Park Place, prieszais didijj paczta, New York.

Siuncziamė pinigų į senj tėvynę kuontsakanciaziausiai, pagal dieninio kurso, su kiekvienu isz New Yorko iszplankiancziu greitilaiviu, teip juog į 12 dienu krauj priimti lieka.

Iszsiuncziamė szipkortes ant geriausių garlaivių dėl atkeliavimo isz Europos, neužlaikydami, ir pirkejui szipkortes duodame žinią, kada jo pasazierius pribus ir ant katro laivo.

Parduodame szipkortes ant geriausių garlaivių dėl parvažiavimo į Europą ir pristatome pasazierius ant laivo u ždyką, o kas pas mus paraszys, praszslamas apie savo atkeliavimj ir paduos aizskiai dieng ir alyną, kuriuom gelžkeliu arba botu isz vietos iszvažiuos, tašla atsisišime savo pasiuntinj ant pasitikimo, o tokiū badu apsisuogos nuo gabij apgaviki.

Izmainome pinigų visų krasztų svieto pagal dieninio kurso. Bankoje savo visados laikome daug pinigų dėl iszmainymo, kaip to Maskolijos rublij, Vokietijos markij, Austrijos guldin ir tt.

Agenturj „Erie“ gelžkelio ir visų kompanijj apsisangojimo nuo ugnies.

Dėl artesnės žinios raszyk į

BISCHOFFS BANKING HOUSE

237 BROADWAY, NEW YORK.

Nedėlijoje Banka atvira nuo 10 iki 12 adynai.

Lietuviszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotiniems tautiskoms ir bazyryniems Draugystems isdirbami: Karusai, Amerikoniszka, Wellawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenkietilus, Kepures ir del Marzalku parodus.

Guodotiniems Kunigams isdirbami: Kappas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stilas ir visos bazyrynias parodus. Visoki darba atlieka artistizkai ir laikj.

Noredamos guodotinos Dretes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu priderancial atlitkis ir tuom sustelpti savo tautetj, pawkite ji tikrai lietuwaiiai.

T. ANDRUSZEWICZ & CO.

115 W. Division St., Chicago, Ill.

V. DACKEVICZIUS

Biuras pardavimo laivakoreziu ant visų užatlantiszkių linijū.

Mainymas ir siuntimas pinigų į Lietuvą, Lenkiją, Rosiją ir Galiciją be jokij kasztj tam, kuris pinigų gauna.

Teipogi apsangojimas nuo ugnies ir ant gyvasties. — Lygiai atliekti visokias provas rubežiuose Lietuvos, Lenkijos ir Rosijos.

Thomas, Tucker Co., West Va.

Telephonas: Cumberland, Davis Coal & Coke Co.